

KNJIŽNICA ZNANJA IN DOŽIVETIJ

POSLOVNO IN FINANČNO POROČILO VALVASORJEVE KNJIŽNICE KRŠKO ZA LETO 2012

PRIPRAVILI:

DIREKTORICA URŠKA LOBNIKAR PAUNOVIĆ

RAČUNOVODKINJA MOJCA BOROŠAK

KRŠKO, FEBRUAR 2012

KAZALO

UVOD	4
1 POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2012	5
1.1 OSNOVNI PODATKI O KNJIŽNICI	5
1.2 KRATKA ZGODOVINA RAZVOJA KNJIŽNICE	5
1.3 ZAKONSKE IN DRUGE PODLAGE KNJIŽNICE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE KNJIŽNICE.....	6
1.4 ORGANI UPRAVLJANJA: SVET ZAVODA IN DIREKTOR.....	7
1.5 FINANČNA SREDSTVA ZA ZAGOTAVLJANJE KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI	8
1.6 DOLGOROČNI CILJ POSREDNEGA UPORABNIKA – VALVASORJEVE KNJIŽNICE KRŠKO	9
1.7 LETNI CILJI KNJIŽNICE	10
1.8 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV.....	11
1.8.1 Delo oddelka za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva	11
1.8.2 Delo v izposoji.....	18
1.8.3 Sodelovanje z drugimi	24
1.8.4 Prireditvene in ostale dejavnosti za vse generacije	26
1.8.5 Kadri in izobraževanje	46
1.8.6 Promocija knjižnice.....	47
1.8.7 Pridobivanje prostora za knjižnico - gradnja nove knjižnice	48
1.9 MOREBITENE NEDOPUSTNE ALI NEPRIČAKOVANE POSLEDICE PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA.....	48
1.10 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIM LETOM	49
1.11 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA MINISTRSTVA IN ŽUPANA	50
1.12 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA.....	51
1.13 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI	52
1.14 OCENA UČINKOVITOSTI POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA.....	52
1.15 DRUGA POJASNILA O ANALIZI KADROVANJA	53
1.16 INVESTICIJSKA VLAGANJA	54
ZAKLJUČEK	54

2 RAČUNOVODSKO LETNO POROČILO VALVASORJEVE KNJIŽNICE KRŠKO..... Napaka! Zaznamek ni definiran.

ZA LETO 2012 Napaka! Zaznamek ni definiran.

2.1 Pojasnila k BILANCI STANJA..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.4 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV
Napaka! Zaznamek ni definiran.

2.5 POROČILO O VLAGANJIH V KNJIGE IN NEOPREDMETENA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.6 VLOGA ZA SOGLASJE ZA PORABO SREDSTEV UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO 2012..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.7 PREDLOGA RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA – PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI ZA LETO 2012 **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.8 PREDLOGA SKELPOV **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.9 PRILOGA 1..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.10 PRILOGA 2 **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.11 PRILOGA 3 **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.12 PRILOGA 4 **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

2.13 OBRAZCA ZA DOLOČITEV DOVOLJENEGA OBSEGA SREDSTEV ZA DELOVNO USPEŠNOST IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU ZA LETO 2012
Napaka! Zaznamek ni definiran.

2.14 OBRAZCI, KI SO ODDANI AJPEŠU IN ZA KATERA SO PODANA POJASNILA V RAČUNOVODSKEM LETNEM POROČILU:..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

UVOD

Leto 2012 je bilo v Valvasorjevi knjižnici zopet pestro in zanimivo. Praznovali smo 5 let delovanja mladinskega oddelka na drugi lokaciji. Z veseljem ugotavljamo, da je tudi na drugi lokaciji zaživel in razveseljuje tako otroke kot mladino in tudi odrasle. Vsakdo od njih vidi v njem prostor, kjer lahko najde kaj zanimivega zase, preživi v njem nekaj svojega časa. Otroci s starši radi prihajajo po pester izbor gradiva, se igrajo v pravljčni sobi, obiščejo zanimivo prireditev in še bi se kaj našlo.

Tudi v ostalih oddelkih smo za naše uporabnike, ki imajo zelo raznolike potrebe, skušali pripraviti za vsakogar nekaj. V vseh oddelkih smo pričeli s projektom Kdor bere, je car!, knjižnični lutkarji so imeli uspešno premiero nove predstave »Modro pišče« in imeli tudi že nekaj ponovitev (še več jih bo v letu 2013), nadaljevali smo s projekti preteklih let kot so Posavci beremo skupaj, Knjižni potepuhi, Igralne urice, Živim in se veselim s knjižnico, Knjižne zmenkarije in jih nadgradili, se aktivno ukvarjali z zbirko, da bo ta aktualna in dostopna, sodelovali smo z različnimi institucijami, društvi in posamezniki v lokalnem okolju in širše ter tako gradili podobo pomembne kulturne institucije v lokalnem okolju. Smo institucija, ki prisluhne svojim uporabnikom in se trudi zadovoljiti njihove potrebe po gradivu, informacijah, kulturnih in drugih dogodkih, skrbeti za osebno rast prebivalcev in ponujati svoje storitve vsem ne glede na starost, spol, socialni status, versko prepričanje in še bi lahko naštevali. S svojim delovanjem manjšamo razlike v izobrazbi, socialnem statusu in kulturnem bogastvu, saj ga nudimo vsem, v veliki meri brezplačno.

V letu 2012 so splošne knjižnice na dan svojega praznovanja, 20. novembra, organizirale Dan slovenskih splošnih knjižnic pod naslovom Knjižničar v akciji. Geslo, ki pove točno to, m kar knjižničarji smo, vedno v akciji, pripravljene prisluhniti in pomagati, se naučiti kaj novega in to znanje uporabiti pri svojem delu. Radi bomo prisluhnili pohvali naših uporabnikov, njihove ob njihovih grajah pa razmislili, kako biti boljši. Tudi v prihodnje se bomo trudili, ponujati nove storitve in servise. Želimo pa si, da bo to nekega dne v novi, moderni in sodobnim časom primerno opremljeni knjižnici.

Za naše dobro delo se moramo zahvaliti obema občinama, ki sta v letu 2012 stabilno financirali našo dejavnost in poravnali vse svoje finančne obveznosti. Tudi v nadaljevanju je naše dobro delo v veliki meri odvisno od podpore, naklonjenosti in razumevanja naše lokalne in širše skupnosti. Naše cilje bomo dosegali le z ustreznimi finančnimi sredstvi za izvajanje naše dejavnost.

V letu 2012 smo delali dobro in za to se želim zahvaliti vsem mojim sodelavkam in sodelavcu in si želim, da bo tako tudi v prihodnje.

1 POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2012

1.1 OSNOVNI PODATKI O KNJIŽNICI

Ustanovitelj: Občina Krško

Leto ustanovitve: 1964

Ime zavoda: Valvasorjeva knjižnica Krško

Naslov: Cesta krških žrtev 26, 8270 Krško

Pravnoorganizacijska oblika: javni zavod

Stopnja razvitosti: 2. kategorija – srednje razvita splošna knjižnica (*Odločba Ministrstva za kulturo RS, št. 612-17/2007/34, Z DNE 21. 12. 2007*)

Matična številka: 5642973

e-mail: knjiznica@knjiznica-krsko.si

<http://www.knjiznica-krsko.si>

Organi zavoda: direktor in svet zavoda

Direktorica: Urška Lobnikar Paunovič

Svet zavoda: Silvester Gorenc (predsednik), Karmen Starc, Dušan Šiško, Vida Češnjevar-Fritz, Renata Vidic (podpredsednica), Urška Šoštar

Število zaposlenih: 18

Zaposleni: Urška Lobnikar Paunovič (direktorica), Mojca Borošak (računovodja), Antonija Amon, Polona Brenčič, Mojca Kerin Maglica, Renata Kožar, Jerica Kuhar – za polovični delovni čas, Vilko Planinc, Klavdija Šiško Možgan – za polovični delovni čas, Urška Šoštar, Renata Vidic, Milena Vodopivec, Melita Voglar, Alenka Žugič Jakovina (bibliotekarji), Darija Založnik (višja knjižničarka), Erika Umek (knjižničarka), Ljerka Petakovič (poslovna sekretarka - knjižničarka), Mimica Cerovšek (knjižnična manipulantka).

Valvasorjeva knjižnica Krško opravlja knjižnično dejavnost za občini Krško in Kostanjevica na Krki. Poleg osrednje knjižnice v starem mestnem jedru Krškega, na Cesti krških žrtev 26 in mladinskega oddelka, na Cesti krških žrtev 47 (220 m²) obsega še mrežo treh izposojevališč:

na Vidmu, na Cesti 4. julija 59,
v Kostanjevici na Krki, na Ljubljanski 7 in
na Senovem, na Titovi 106.

1.2 KRATKA ZGODOVINA RAZVOJA KNJIŽNICE

Valvasorjeva knjižnica Krško je začela z delovanjem februarja 1965. Tedaj je svoje delo in kulturno poslanstvo v lokalni skupnosti opravljala na površini 140 m², z nekaj več kot 2.000 enotami gradiva, ki danes ne zadoščajo niti za manjše izposojevališče, in z le nekaj knjižničarkami. Njena vloga se je poleg osnovne knjižnične dejavnosti razširila tudi na področje galerijske dejavnosti. Tako je v 28 letih, kolikor je skrbela za Galerijo Krško, galerijska dejavnost postala tudi del knjižničnega vsakdanjika.

V 80. letih 20. stoletja je knjižnico zaznamovala matična dejavnost za knjižnice na območju krške občine. Krški knjižničarji so v okviru matičnosti sodelovali pri urejanju društvenih (Kostanjevica na Krki, Zdole, Brestanica, Senovo) in šolskih knjižnic (Šolski center Krško). Že od leta 1980 pa je krška knjižnica sodelovala s Počitniško skupnostjo Krško pri zagotavljanju

kolekcij gradiva za preživljanje prostega časa občanov na Ljubelju in v naselju Nerezine na otoku Mali Lošinj, kjer je danes urejena mala knjižnica. Z velikimi napori in prizadevanji različnih akterjev v lokalnem okolju je bilo že leta 1983 odprto izposojevališče na Vidmu, ki smo ga v letu 2008 obnovili, leta 1986 pa v Leskovcu, vendar danes ne deluje več. Januarja 1985 je prišlo do združitve Valvasorjeve knjižnice in čitalnice ter Delavske univerze Krško. Valvasorjeva knjižnica Krško je ponovno postala samostojna leta 1992.

Od majhnih prostorov in le nekaj tisoč knjig je knjižnica naredila veliko razvojnih korakov, spremenile so se razvojne tendence v knjižničarstvu, okolje, v katerem delujemo in potrebe uporabnikov, zato je knjižnica potrebovala večje prostore, več kadrov. Knjižnica se je po nekajletnih pripravah leta 1988 preselila v prostore v kapucinskem samostanu, ki so z današnjega vidika nefunkcionalni, vendar je bil prav ta korak za njen nadaljnji razvoj zelo pomemben.

Leta 1990 je vstop v novo obdobje pomenil začetek postopnega vstopanja v svet računalniške strojne in programske opreme, sprva z uvedbo programske opreme VIR, nato MOLJ, od leta 1995 obdelava in izposoja potekata v sistemu Cobiss (IZUM Maribor), ki se je tekom let razvil in izpopolnil.

Osrednja knjižnica v Krškem se že od sredine 90. let 20. stoletja resneje srečuje s prostorsko stisko. Na pobudo tedanjega Sveta knjižnice je bil že leta 1997 na okrogli mizi »Kakšna bo vaša knjižnica v 21. stoletju?« predstavljen program razvoja knjižnične mreže v občini Krško. Rezultat tedanjih prizadevanj je bila širitev knjižnične mreže, saj je bilo leta 2000 odprto izposojevališče v Kostanjevici na Krki, leta 2005 pa izposojevališče Senovo. Vsekakor pa se v prostorski stiski še vedno nahaja osrednja knjižnica. Tako smo bili leta 2007 v knjižnici prisiljeni sprejeti odločitev in preseliti mladinski oddelek na novo začasno lokacijo. V zelo težkih prostorskih razmerah se nahaja tudi izposojevališče na Vidmu, ki smo ga konec leta 2008 obnovili, in za katerega se določene prostorske rešitve še pričakujejo.

1.3 ZAKONSKE IN DRUGE PODLAGE KNJIŽNICE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE KNJIŽNICE

Občinski svet Občine Krško je na svoji 7. seji dne 29. maja 2003 sprejel Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Valvasorjeva knjižnica Krško (Ur. l. RS 57/2003), v katerem so opredeljeni dejavnost, funkcija in način delovanja zavoda.

Na področju urejanja delovanja knjižnic kot javne službe obstaja več zakonskih in drugih pravnih podlag.

Splošna zakonodaja obsega dokumente kot so: Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/1991 in naslednji), Zakon o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 42/2002 in naslednji), Zakon o javnih finančah (Ur. l. RS, št. 79/1999 in naslednji), Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/1999 in naslednji), Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 56/2002 in naslednji), Zakon o javnih uslužbencih (Ur. l. RS, št. 56/2002 in naslednji), Kolektivna pogodba za javni sektor (Ur. l. RS, št. 57/2008 in naslednji), Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS (Ur. l. RS, št. 45/1994 in naslednje) in številni drugi.

Področna zakonodaja obsega dokumente: Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 96/2002 in naslednji), Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/ 2001), Uredba o

osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS št. 29/2003), Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti (Ur. l. RS št. 73/2003), Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (Ur. l. RS št. 87/2002), Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS 105/2003), Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS 19/2003), Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS 88/2003), Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (Ur. l. RS št.9/2009), Standardi za splošne knjižnice (april 2005), Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (Ur. l. RS št. 107/2008), Kodeks ravnanja javnih uslužbenecv (Ur. l. RS št. 8/2001), Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (1995).

Interni akti in dokumenti obsegajo dokumente: Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva v Valvasorjevi knjižnici Krško, Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Valvasorjevi knjižnici Krško, Pravilnik o obratovalnem in delovnem času v Valvasorjevi knjižnici Krško, Pravilnik o popisu, Pravilnik o prepovedi dela pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih substanc, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Valvasorjeve knjižnice Krško, Pravilnik o sprejemanju daril v zvezi z opravljanjem službe, Pravilnik o uporabi službenega vozila Valvasorjeve knjižnice Krško, Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov Valvasorjeve knjižnice Krško, Poslovnik o delu sveta Valvasorjeve knjižnice Krško, Izjava o varnosti in zdravju pri delu z oceno tveganja in varstva pred požarom v Valvasorjevi knjižnici Krško, Katalog zbirk osebnih podatkov v Valvasorjevi knjižnici Krško, Pravila o načinu dajanja informacij za javnost, Dokument o nabavni politiki v Valvasorjevi knjižnici Krško, Dolgoročni prostorski razvoj Valvasorjeve knjižnice Krško, Načrt integritete, Politika proti spolnemu in drugemu nadlegovanju ter trpinčenju na delovnem mestu in v zvezi z delom, Navodila o izvajanju politike proti spolnemu in drugemu nadlegovanju ter trpinčenju na delovnem mestu, Program za prostorsko oblikovanje Valvasorjeve knjižnice Krško, Program dela Valvasorjeve knjižnice Krško za obdobje 2012–2017, Programi dela za posamezna leta, Letna poslovna in finančna poročila.

1.4 ORGANI UPRAVLJANJA: SVET ZAVODA IN DIREKTOR

Organa zavoda sta: Svet knjižnice in direktor/ica knjižnice.

Svet zavoda šteje **6 članov**, ki so imenovani za petletno mandatno obdobje in ga sestavljajo:

- **trije predstavniki ustanovitelja** (Občina Krško), ki jih imenuje ustanovitelj izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev. Predstavniki ustanovitelja, ki so bili novembra 2008 imenovani za petletno mandatno obdobje so: **Silvester Gorenc** (predsednik), člana: **Karmen Starc**, **Dušan Šiško**.
- **en predstavnik uporabnikov oz. zainteresirane javnosti**, ki ga na predlog Kulturniške zbornice Slovenije imenuje ustanovitelj: **Vida Češnjevar-Fritz**.
- **dva predstavnika zaposlenih v zavodu**, ki sta izbrana na neposrednih in tajnih volitvah z večino glasov delavcev: **Renata Vidic** (podpredsednica), **Urška Šoštar**.

Svet zavoda opravlja naslednje naloge:

nadzira zakonitost dela in poslovanja zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje zavoda in politiko njegovega ustanovitelja, predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ocenjuje delo direktorja, daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela,

kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje, daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin, imenuje direktorja zavoda in sklepa z njim pogodbo o zaposlitvi, daje soglasje k programu razreševanja presežnih delavcev knjižnice, obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda in daje direktorju mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj.

Svet zavoda sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta. Svet zavoda sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

Svet zavoda deluje v skladu s **Poslovníkom o delu sveta Valvasorjeve knjižnice Krško**, ki je bil sprejet na seji 16. 12. 2003. V letu 2012 je imel Svet zavoda do 31. decembra **2** redni seji in **3** korespondenčne seje.

Direktor zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarja. Naloge direktorja so, da organizira delo zavoda, sprejema strateški načrt, sprejema program dela, sprejema finančni načrt, sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v zavodu, sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v zavodu, sprejema kadrovske načrte, sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja, sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem zavoda, poroča ustanoviteljici in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delo zavoda, pripravi letno poročilo, sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima, in opravlja druge naloge, določene z ustanovitvenim aktom.

1.5 FINANČNA SREDSTVA ZA ZAGOTAVLJANJE KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI

Javni zavod Valvasorjeva knjižnica Krško pridobiva sredstva za izvajanje dejavnosti iz:

- proračuna Občine Krško,
- proračuna Občine Kostanjevica na Krki,
- proračuna Republike Slovenije – Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ),
- na podlagi razpisov,
- na podlagi nejavnih prihodkov pri opravljanju javne službe (plačila članov knjižnice) in
- iz drugih zakonitih virov, na način in pod pogoji, določenimi z zakonom.

S finančnimi sredstvi za zagotavljanje dejavnosti javne službe se krijejo stroški dela zaposlenih, materialni stroški, stroški za nakup gradiva, stroški za osnovna sredstva ter tekoče vzdrževanje.

Višina vsakoletnih proračunskih sredstev je določena s pogodbama z Občino Krško in Kostanjevica na Krki ter pogodbo z Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. S temi je usklajen tudi program dela in finančni načrt zavoda, ki je pripravljen na strokovnih zakonskih podlagah.

V letu 2011 smo na rednem razpisu Ministrstva za kulturo za nakup knjižničnega gradiva pridobili **31.686 EUR** (2011 - **42.563 EUR**; **-25,56%**). Razpisa za IKT opremo v letu 2012 ni bilo. Kot partner smo tudi v letu 2012 aktivno sodelovali z Ljudsko univerzo Krško v projektu dejavnosti Centra vseživljenjskega učenja, ki bo potekal vse do leta 2013. V okviru projekta so

predvidena sredstva tudi za dejavnosti na naših dveh točkah vseživljenjskega učenja na Senovem in v Kostanjevici na Krki v višini **21.027,75** EUR. V letu 2012 smo iz tega naslova črpali sredstva v višini **5.180,54 (5.278,56** EUR – 2011; -1,86%).

1.6 DOLGOROČNI CILJ POSREDNEGA UPORABNIKA – VALVASORJEVE KNJIŽNICE KRŠKO

Knjižnična dejavnost je za opravljanje javne službe zasnovana kot kulturno, socialno, izobraževalno in informacijsko središče za zadovoljevanje potreb uporabnikov. Dolgoročni cilji so usmerjeni v zagotavljanje in uresničevanje dejavnosti knjižnice kot javne službe, katere izvajanje je v javnem interesu. V ta namen so v Valvasorjevi knjižnici Krško izdelani dolgoročni razvojni dokumenti:

1. DOLGOROČNI prostorski razvoj Valvasorjeve knjižnice Krško,
2. PROGRAM dela Valvasorjeve knjižnice Krško za obdobje 2012–2017,
3. ORGANIZACIJA in sistemizacija delovnih mest v Valvasorjevi knjižnici Krško.

Pri delu sledimo dolgoročnim ciljem iz dokumenta »Knjižnica znanja in doživetij« - program dela Valvasorjeve knjižnice v obdobju 2012–2017:

- aktivno sodelovati pri načrtovanju in zagotavljanju prostorskih pogojev za delovanje in razvoj knjižnice in knjižnične mreže,
- uvajati nove dejavnosti, servise in storitve za uporabnike,
- razvijati in izobraževati zaposlene za kakovostno opravljanje osnovnih storitev in strokovno uvajanje novih dejavnosti, servisov in storitev,
- dvigovati zavest o pomenu knjige in branja za razvoj posameznika in družbe,
- ustvarjati pozitivno in razpoznavno vlogo v lokalni skupnosti,
- povečati kakovost življenja posameznika in skupnosti,
- nadgrajevati sistem odnosov z javnostmi.

Zavod pa izvaja tudi dejavnosti javne službe, ki so opredeljene v Zakonu o knjižničarstvu, (Ur. l. RS 87/2001) in zajema:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- vključenost v nacionalni bibliografski sistem,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- sodelovanje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbiranje, obdelovanje, varovanje in posredovanje domoznanskega gradiva,
- zagotavljanje dostopnosti in uporabe gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organiziranje posebnih oblik dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organiziranje posebnih oblik dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organiziranje kulturnih prireditev, ki so povezane z njihovo dejavnostjo,
- sodelovanje z ostalimi institucijami

- in drugo.

Javna služba je tudi dejavnost knjižničnega informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu, ki je namenjena zagotavljanju pogojev za delovanje vzajemnega bibliografskega sistema ter dostopnosti elektronskih virov informacij v tem sistemu.

Obseg dejavnosti vsako leto določimo z letnim programom dela in finančnim načrtom.

1.7 LETNI CILJI KNJIŽNICE

Letni cilji knjižnice so opredeljeni v dokumentu »Knjižnica znanja in doživetij - program dela in finančni načrt za leto 2012«, v katerem smo si zadali naslednje cilje:

- učinkovito in kakovostno delo z uporabniki v izposoji,
- izvedba kvalitetnih prireditev, storitev in dejavnosti za različne ciljne skupine uporabnikov,
- sodelovanje z drugimi institucijami pri pripravi prireditev in dejavnosti za uporabnike različnih generacij,
- spremljanje dejavnosti ustanovitelja in lastne aktivnosti v zvezi z izgradnjo nove knjižnice,
- dobro komuniciranje z uporabniki, zaposlenimi in različnimi ostalimi javnostmi.

Večino ciljev, ki smo si jih zadali, smo uresničili.

Letni in dolgoročni cilji so usmerjeni v **oblikovanje središča lokalne skupnosti**. Knjižnica mora biti:

- **Kulturno in sprostitveno središče**

V knjižnici v skladu z področno zakonodajo sodelujemo v vseživljenjskem učenju, pripravljamo dejavnosti za različne ciljne skupine otrok, mladine in odraslih, priložnostne knjižne in tematske razstave, vodimo ogleda po bogati kapucinski knjižnici in od leta 2009 tudi po zbirki »Speedway v Krškem«. Tako bogatimo kulturno življenje v lokalnem okolju, Zaradi pomanjkanja prostora za druženje pa je naša funkcija družabnega središča, predvsem v osrednji knjižnici, okrnjena.

- **Izobraževalno središče**

Znanje je pomembna človekova vrednota. Pomoč knjižnice je tako pri pridobivanju formalnega znanja kot pri sodelovanju v procesu vseživljenjskega učenja. S svojimi osnovnimi in dodatnimi storitvami knjižnica vzgaja in vlaga v znanje svojih uporabnikov. V knjižnici je na voljo veliko gradiv na različnih nosilcih medijev in tudi dostop do interneta. Stalno sledimo hitrim spremembam na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije in novosti vključujemo v svoje delo ter jih ponudimo tudi našim uporabnikom.

V naših dveh izposojevališčih že četrto leto zelo uspešno delujeta točki vseživljenjskega učenja, ki sta dobro zaživelj in nudita številne dejavnosti za ranljivejše skupine uporabnikov. V našem okolju delujeta tudi Fakulteta za logistiko in Fakulteta za energetiko, študentom je v knjižnici na voljo primeren študijski prostor. Zaradi dobre in pestre zbirke strokovnega študijskega gradiva iz različnih področij so študentje velikokrat veseli, da lahko gradivo za študij dobijo v domačem kraju, in večkrat prav od njih slišimo pohvale za izbor gradiva. Pri nabavi gradiva v skladu s strokovnimi smernicami prisluhnemo tudi konkretnim potrebam naših uporabnikov.

- **Komunikacijsko informacijsko središče**

V zadnjih letih ima knjižnica tudi vlogo informacijskega središča in uporabniku omogoča tako iskanje po tradicionalnih kot virtualnih virih. Tako uporabnik lahko dobi različne informacije, ki jih potrebuje za šolanje, delo, preživljanje prostega časa ali opravljanja vsakodnevnih opravkov. Na voljo so jim računalniki z dostopom do interneta (uporaba e-storitev – e-uprava, bančne storitve) in baz podatkov (TAX-FIN,-LEX, OXFORD REFERENCE, OXFORD ART, OXFORD MUSIC, EBSCO publishing), ki so dostopne tudi na daljavo. Na voljo je tudi brezplačna povezava do interneta in dostop do omrežij Eduroam in Libroam.

- **Socialno središče**

Vloga knjižnice kot socialnega središča, kjer imajo enak dostop vsi, ne glede na starost, raso, spol, vero, narodno pripadnost, jezik ali socialni položaj, in kjer je večina storitev brezplačnih, se bo glede na gospodarske razmere v družbi še okrepila. Vsi uporabniki lahko uporabljajo tudi sodobno računalniško opremo za različne potrebe (zaposlitev, šolo, prosti čas). Za mladino do 18. leta starosti in brezposelne je članstvo v knjižnici brezplačno. Za bolne, ostarele in invalide nudimo tudi storitev dostave gradiva na dom, ki se jo občani še premalo poslužujejo.

1.8 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

V letu 2012 smo kontinuirano pripravljali različne dejavnosti in se konstantno trudili zadovoljiti potrebe naših uporabnikov. Sodelovali smo z različnimi ustanovami, društvi in drugimi ter tako skrbeli za prepoznavnost knjižnice in njeno pozitivno podobo v lokalnem okolju in širše.

Glede na finančni načrt za leto 2012 načrtovanih odhodkov nismo presegli, ampak so bili za 1,89% nižji od načrtovanih, kar je posledica nekoliko nižjih odhodkov na postavki za plače in predvsem na postavki za knjige.

Tudi prihodki so bili za 0,35% nižji, kot smo jih načrtovali. Za 3,98% so bili nižji prihodki iz nejavnih pri opravljanju javne službe. Nižji so bili prihodki za javna dela in za knjige.

Obe občini sta izpolnili vse finančne obveznosti, kot so bili načrtovane v potrjenem finančnem načrtu za leto 2012,

1.8.1 Delo oddelka za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva

Knjižnična zbirka je poleg ostalih dejavnikov, ki so potrebni za delovanje splošne knjižnice, materialna osnova za izvajanje knjižnične dejavnosti. Zbirko je potrebno vsakoletno v skladu s področno zakonodajo dopolnjevati s knjižnim in neknjižnim gradivom na različnih nosilcih medijev, saj tako ohranjamo aktualnost in pestrost zbirke ter zadovoljujemo izobraževalne, informacijske, kulturne in socialne potrebe naših uporabnikov vseh generacij. Velik pomen knjižnične zbirke za ohranjanje kulturne dediščine lokalnega okolja pa je domoznansko gradivo.

Knjižnično zbirko smo v letu 2012 dopolnjevali s knjižnimi in neknjižnimi novostmi, ki so bile dosegljive na slovenskem založniškem trgu (in delno tudi na tujih trgih), posebno pozornost smo posvetili tudi kvalitetnejši tuji in slovenski ter subvencionirani produkciji in dopolnjevanju zbirke z neknjižnim gradivom.

Za aktualnost in preglednost knjižnične zbirke smo (poleg pridobivanja gradiva) v skladu z zakonodajo in raznovrstnimi potrebami (knjižnice, uporabnikov itd.) vseskozi skrbeli s pregledovanjem, preusmerjanjem, izločanjem in odpisovanjem knjižničnega gradiva.

•Zbirka knjižničnega gradiva

Zbirka knjižničnega gradiva je v zadnjem desetletju intenzivneje naraščala tudi zaradi vedno večjega števila naslovov dostopnih na slovenskem založniškem trgu (okoli 6.000 naslovov), dokaj stabilnega financiranja iz državnega in občinskih proračunov in cilja, da v knjižnici dosežemo tudi standard iz dokumenta Standardi za splošne knjižnice.

Zbirka je sicer že presegla standard po številu enot na prebivalca obeh občin. Tako je konec leta 2012 štela **5,64** enot na prebivalca obeh občin.¹ To ne pomeni, da bi v prihodnjih letih knjižnično zbirko dopolnjevali v zmanjšanem obsegu, potrebno je le s sistematičnim in načrtnim pregledovanjem zbirke in odpisovanjem posameznega gradiva skrbeti za aktualnost zbirke. Za uspešno delovanje splošne knjižnice je bistvenega pomena, da uporabniki najdejo v knjižnici potrebno gradivo tako za šolske, študijske, raziskovalne in službene potrebe ter za kvalitetno preživljanje prostega časa.

Tabela 1: Zbirka knjižničnega gradiva v obdobju 2008 do 2012 po podatkih iz Cobiss- a na dan 31. 12. 2012

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Zbirka gradiva	141.109	145.192	151.326	155.018	160.093 ²

Graf 1: Zbirka knjižničnega gradiva v obdobju 2008 – 2012

¹ Število prebivalcev obeh občin na dan 1. 7. 2012 (banka statističnih podatkov) je bilo 28.402.

² V letu 2012 smo spremenili metodologijo pridobivanja podatkov o knjižnični zalogi gradiva v Valvasorjevi knjižnici Krško. Podatek o zbirki na dan 31. 12. 2012 je pridobljen iz segmenta Cobiss2/lzpsi.

•Zbiranje in dopolnjevanje knjižnične zbirke

V letu 2012 smo pridobili 6.818 enot knjižničnega gradiva. Tako je bil prirast glede na leto 2011 (8.341 enot) za 18,26% manjši, saj je bilo za nakup gradiva na voljo manj sredstev. V letu 2012 je bil tudi za 37,48% manjši dotok darov kot v letu 2011, predvsem je bilo manj vpisanih monografij. Zaskrbljujoče pa je, da se je število naslovov zmanjšalo za 11,66%. Pridobljeno gradivo smo smotrno umeščali v celotno knjižnično mrežo: v osrednjo knjižnico, na mladinski oddelek in na izposojevališča v Kostanjevici, na Senovem in na Vidmu. Vso gradivo je bilo ažurno obdelano in dano v uporabo.

Tabela 2: Gibanje prirasta v letih 2008 - 2012

Leto	Št. izvodov	Št. naslovov	Razmerje naslovi : izvodi
2008	10.543	5.188	2,03
2009	9.139	4.394	2,08
2010	8.743	3.706	2,36
2011	8.341	4.091	2,04
2012	6.818	3.614	1,88

Tabela 3: Prirast v letu 2012 (izvodi) po oddelkih, načinu nabave in vrstah gradiva

	Način nabave	Nakup	Zamena	Dar	Stari fond	Skupaj
Oddelek	Tip gradiva					
KK	Monografije	2.382	1	209	0	2.592
	Serije	159	0	121	1	281
	Neknjižno gradivo	473	1	30	0	504
	Skupaj	3.014	2	360	1	3.377
MO	Monografije	1.125	2	17	0	1.144
	Serije	16	0	6	0	22
	Neknjižno gradivo	19	0	1	0	20
	Skupaj	1.160	2	24	0	1.186
SE	Monografije	672	0	21	0	693
	Serije	20	0	9	0	29
	Neknjižno gradivo	14	0	14	0	28
	Skupaj	706	0	44	0	750
VI	Monografije	629	0	7	0	636
	Serije	0	0	6	0	6
	Neknjižno gradivo	11	0	3	0	14
	Skupaj	640	0	16	0	656
KO	Monografije	792	0	15	0	807
	Serije	21	0	13	0	34
	Neknjižno gradivo	6	0	2	0	8
	Skupaj	819	0	30	0	849
SKUPAJ	Monografije	5.600	3	269	0	5872
	Serije	216	0	155	1	372
	Neknjižno gradivo	523	1	50	0	574
	Skupaj	6.339	4	474	1	6.818

Tabela 4: Prirast v letu 2012 (naslovi) po načinu nabave in vrstah gradiva

Način nabave	Nakup	Zamena	Dar	Stari fond	Skupaj
Tip gradiva					
Monografije	2.679	2	210	0	2.891
Serije	165	0	57	1	223
Neknjžžno gradivo	454	1	45	0	500
Skupaj	3.298	3	312	1	3.614

V letu 2012 je bilo pridobljenih **3.614** naslovov (2011 – 4.091) oziroma **6.818** izvodov gradiva (2011 – 8.341). Od tega je bilo kupljeno **6.339** enot gradiva, **474** je bilo darov, **4** zamene in **1** gradivo iz starega fonda. Do konca leta 2012 smo obdelali vso gradivo, ki je na voljo za izposajo našim uporabnikom.

Na različne načine je bilo pridobljenih **2.891** (2011 - 3.401) naslovov monografskih publikacij, **223** (2011 – 231 naslovov serijskih publikacij in **500** (2011 – 459) naslovov neknjžnega gradiva. V letu 2012 smo pozornost posvetili neknjžnemu gradivu, ki smo ga kljub občutnemu zmanjšanju prirasta gradiva, dokaj v skladu z načrtovanim dopolnjevali.

Tabela 5: Prirast gradiva po UDK (enote)

UDK	0	1	2	3	5	6	7	81	82- leposlovje	82.0	9	Skupaj
Gradivo	721	194	96	408	155	477	791	147	3.490	51	288	6.818

Po UDK je prirast gradiva naslednji: leposlovje 51,19% (2011 – 51,92%), umetnost 11,60% (2011 – 9,51%), družbene vede 5,98 (2011 – 5,55%), uporabne znanosti 7,00% (2011 – 6,97%), zgodovina, domoznanstvo, zemljepis 4,22% (2011 – 5,03%), matematika in prirodoslovne vede 2,27% (2011 – 3,39%), skupina splošno 10,57% (2011 – 11,04%), jezikoslovje 2,16% (2011 – 1,70%), filozofija, psihologija 2,85% (2011 – 3,07%), verstva 1,41% (2011 – 0,95%), literarna teorija 0,75% (2010 – 0,85%).

V lanskem letu smo v zbirko umestili **64,55%** naslovov strokovnega gradiva in **35,45%** leposlovja (standard 60:40). Za odrasle je bilo umeščeno **76,54%** naslovov, za mladino pa **23,46%** (standard 70:30). Pri nakupu naslovov gradiva smo se standardu še nekoliko bolj približali (stroka 63,95%, leposlovje 36,05%; odrasli 75,08%, mladina 24,92%). Na ta razmerja poleg potreb uporabnikov v posameznih lokalnih okoljih v veliki meri vpliva tudi nabor naslovov, ki izide v posameznem letu.

Nakup gradiva

Nakup gradiva v letu 2012 se je izvajal v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Sredstva za nakup gradiva so bila zagotovljena iz naslednjih virov:

- Ministrstvo za kulturo : 31.686 EUR,
- Občina Krško: 79.283 EUR,
- Občina Kostanjevica: 7.807 EUR in
- Lastna sredstva: 5.254,58 EUR.

Skupno smo v nakup gradiva v letu 2012 vložili **124.030,58 EUR** (2011 – 145.549,08 EUR). V letu 2012 je bil delež lastnih sredstev le **4,24%** od vseh sredstev za nakup gradiva. Ali

povedano drugače, v nakup gradiva smo vložili 11,77% vseh pridobljenih lastnih sredstev. Ta smo v večji meri morali vložiti v IKT opremo in delno v materialne stroške, ki so nastali tekom leta.

Tabela 6: Sredstva za nakup gradiva od leta 2010 do 2012

Leto	2010	2011	2012
Sredstva za nakup gradiva v EUR	157.418,29	145.549,08	124.030,58

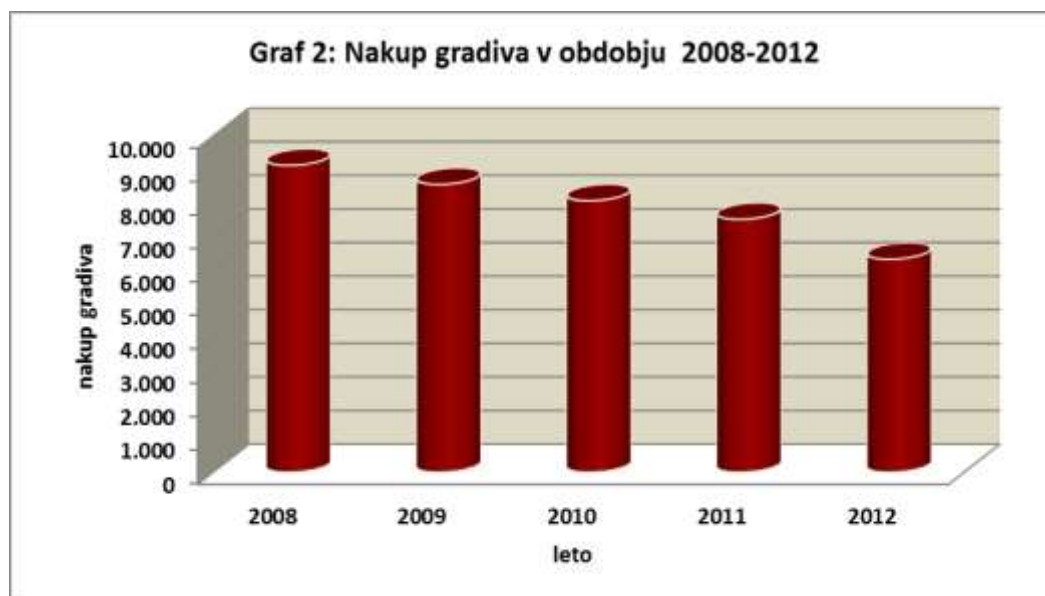
Tudi v letu 2012 smo dosegli podobno povprečno ceno kot v letu 2011 (2011 – 19,34 EUR; **2012 – 19,57 EUR**). Prizadevali smo si pokriti čim širši del založniške produkcije v tekočem letu. Zbirko smo dopolnjevali s kvalitetnimi naslovi raznovrstnih gradiv, tudi s tistimi, ki so bila subvencionirana s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in Javne agencije za knjigo. V letu 2012 je delež nakupa subvencioniranega gradiva dosegel **11,25%** (enot) oziroma 14,95% (naslovov) glede na celoten nakup.

Tabela 7: Nakup gradiva od leta 2008 do 2012 (enote)

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Nabava	9.130	8.564	8.079	7.525	6.339

Zaradi zmanjšanja sredstev glede na leto 2011 je bil nakup od načrtovanega manjši za **749** enot oz. **10,57%**, glede na število enot v primerjavi z letom 2011 pa je bil nakup manjši za 1.186 enot oz. za 15,76%. Vendar je poleg manjšanja števila enot zaskrbljujoče predvsem manjšanje števila naslovov gradiva dostopnega na založniškem trgu.

Graf 2: Nakup gradiva v obdobju 2008 – 2012

Darovi

V zadnjih letih vedno več uporabnikov knjižničnih storitev knjižnici podarja gradivo, ki ga zaradi različnih razlogov ne potrebujejo več (npr. selitev v manjše bivanjske prostore). Tudi v letu 2012 smo sproti pregledovali podarjeno gradivo in po pregledu vpisali **474** enot (2011 – 758). Od tega je bilo vpisanih **122** enot domoznanskega gradiva. V našo zbirko vpisujemo predvsem gradiva, ki so v knjižnici že uničena ali poškodovana, starejše gradivo slovenskih avtorjev ali domoznansko gradivo. In v letu 2012 je bilo takšnih darov manj kot v letu 2011.

Ostalo podarjeno gradivo, ki ga ne vpišemo v našo zbirko, damo na voljo našim uporabnikom, različnim institucijam in organizacijam.

- **Odpis gradiva**

Odpisovanje je potekalo v skladu z Navodilom za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (Ur. l. RS št. 87/2002) in Pravilnikom o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva v Valvasorjevi knjižnici Krško (2011) ter IFLA smernicami.

V letu 2012 je bilo odpisanih **3.631** enot knjižničnega gradiva, kar je za **21,90%** manj kot leta 2011 (4.649) in **39%** več kot leta 2010 (2.609 enot). Skozi celo leto smo sistematično pregledovali knjižnično zbirko in odpisovali tisto gradivo, ki je bilo zastarelo, poškodovano, neizposojeno ali uničeno. Pripravljali smo različne sezname gradiva po katerih so knjižničarji pripravljali predloge za odpis.

Ob sistematičnem pregledovanju gradiva je bilo od vseh predlogov za odpis **482** enot gradiva preusmerjeno znotraj enot knjižnice (npr. pripravljeno tudi za izposojajo kot kolekcija), od tega pa jih je bilo **156** enot prelociranih v domoznansko zbirko.

Sezname odpisanega gradiva smo tudi v letu 2012 pošiljali v Narodno in univerzitetno knjižnico in v osrednjo območno Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto, kjer so jih pregledali in si izbrali posamezne izvode za njihovo zbirko. Vsako leto bi bilo potrebno odpisati skoraj toliko gradiva, kot je prirasta, saj se z naraščanjem zbirke obrat, preglednost in aktualnost le te manjšajo.

Komisija za izločanje in odpis gradiva se je sestala enkrat, ostalo je z dogovori urejala sproti.

- **Sodelovanje v sistemu Cobiss**

Knjižnica je z obdelavo knjižničnih gradiv dobro sodelovala v sistemu Cobiss. V lokalni bazi knjižnice je bilo na dan 31. 12. 2012 evidentiranih **103.864** zapisov. Od tega je bilo **87,24%** prevzetih, **12,76%** pa smo jih prispevali v sistem krški knjižničarji.

V lokalni bazi je v letu 2012 znašal prirast **4.304** (2011 – **4.720**) zapisov (**74,93%** monografije, **0,84%** serije, **11,43%** neknjižno gradivo in **12,80%** članki). Iz sistema COBISS smo leta 2012 prevzeli **3.812** zapisov (88,57%), v sistem pa prispevali **492** zapisov (11,43%).

Poleg tega smo v letu 2012 oblikovali še **54** zapisov za avtorje v CONOR bazi.

Tabela 8: Sodelovanje v sistemu COBISS (1. 9. 1994 - 31. 12. 2012)

tip gradiva	prevzeto iz COBIB	prispevek v COBIB	skupaj v lokalni bazi
monografije	77.186	7.742	84.928
serije	1.038	96	1.134
članki	3.386	3.296	6.682
neknjižno gradivo	8.998	2.122	11.120
skupaj	90.608	13.256	103.864

Tabela 9: Sodelovanje v sistemu COBISS 2012

tip gradiva	prevzeto iz COBIB	prispevek v COBIB	skupaj v lokalni bazi leta 2012
monografije	3.161	64	3.225
serije	35	1	36
članki	189	362	551
neknjižno gradivo	427	65	492
skupaj	3.812	492	4.304

- **Opremljanje gradiva v letu 2012**

Delo pri opremljanju in zaščiti gradiv v lanskem letu je obsegalo: žigosanje – označevanje lastništva novega gradiva, žigosanje gradiva, ki je bilo v tekočem letu odpisano, zaščita novega gradiva pred odtujitvijo, oprema novega gradiva z identifikacijsko nalepko, zavijanje novega gradiva s plastificirano folijo, po potrebi nova oprema starejšega gradiva (nalepka, zavijanje), popraviljanje gradiva, ki je bilo malo poškodovano, in pripravo gradiva za vezavo.

- **Ostale dejavnosti oddelka za nabavo in obdelavo**

- V skladu s predhodnimi dogovori o spremembi postavitve strokovnega knjižničnega gradiva za odrasle, smo v letu 2012 začeli z urejanjem gradiva na strokovnem oddelku po postavitvenem UDK-ju. Ožja delovna skupina je pripravila predlog postavitvenega UDK-ja za to skupino, nato se je gradivo na novo uredilo (sprememba UDK-ja, oprema z novimi nalepkami). Na tak način smo do sedaj uredili UDK skupino 64-641.

- Svetovanje s področja obdelave.

- Priprava predlogov izboljšav v delovnem procesu, ki jih je realiziral IZUM.

- Sestanki posameznih delovnih skupin.

- Priprava bibliografij posameznih raziskovalcev v lokalnem okolju. V zadnjih dveh letih se je povečalo povpraševanje po izdelavi bibliografij.

- Vnašanje diplomskih del za fakultete.

- Tiskanje nalepk za knjižnico Galerije Božidar Jakec Kostanjevica na Krki.

- Priprava statistik obdelave.

1.8.2 Delo v izposoji

V letu 2012 beležimo rast na vseh kazalnikih, ki kažejo delo v izposoji. Glede na leto 2011 so višje številke tako pri članstvu kot pri obisku in izposoji. Menim, da je to rezultat naporov vseh zaposlenih, ki jih vlagamo v delo z uporabniki tako v izposoji kot pri pripravi ostalih dejavnosti in prireditev.

- Članstvo, obisk, izposoja

Članstvo

V letu 2012 je bilo v Valvasorjevi knjižnici Krško skupno **6.075** aktivnih članov (2011 – 5.976 **+1,6%**), ali **21,4%** (2011 21,2%) prebivalcev obeh občin. Za leto 2012 smo načrtovali **6.000** članov, tako da smo načrtovano presegle. Spodbudno je, da porast članstva beležimo v vseh oddelkih. Največji porast članstva beležimo v Kostanjevici na Krki - 10,53% več aktivnih članov kot v letu 2011 (2011 – 579; 2012 – 640), in na Vidmu – 10,35% več aktivnih članov kot v letu 2011 (2011 – 396; 2012 - 437). Sledijo porast članstva v mladinskem oddelku – 5,34% več aktivnih članov kot v letu 2011 (2011 – 2.455; 2012 – 2.586), na Senovem 5,07% (2011 – 611; 2012 - 642) in v osrednji knjižnici 0,4% rast (2011 – 4.425; 2012 – 4.442). Rast aktivnih članov je posledica kontinuiranega dela z uporabniki tako v izposoji kot pri pripravi ostalih dejavnosti. Rast članstva (tudi skozi več let) beležimo v vseh oddelkih (število aktivnih članov je največje v zadnjih petih letih), razen v osrednji knjižnici, kar je tudi posledica prostorske stiske in oteženo uvajanje novih storitev v knjižnici. Ravno v osrednji knjižnici pa vlagamo velike napore v ohranitev članstva in obiska. Na članstvo v osrednji knjižnici vplivajo številni dejavniki, na katere vodstvo in svet knjižnice že leta opozarjata. Nedvomno na članstvo vpliva lokacija v starem mestnem jedru, ki je od uporabnikov knjižnice odmaknjena, težave so tudi s parkirnimi mesti, dve lokaciji osrednje knjižnice (dislociranim mladinski oddelek).

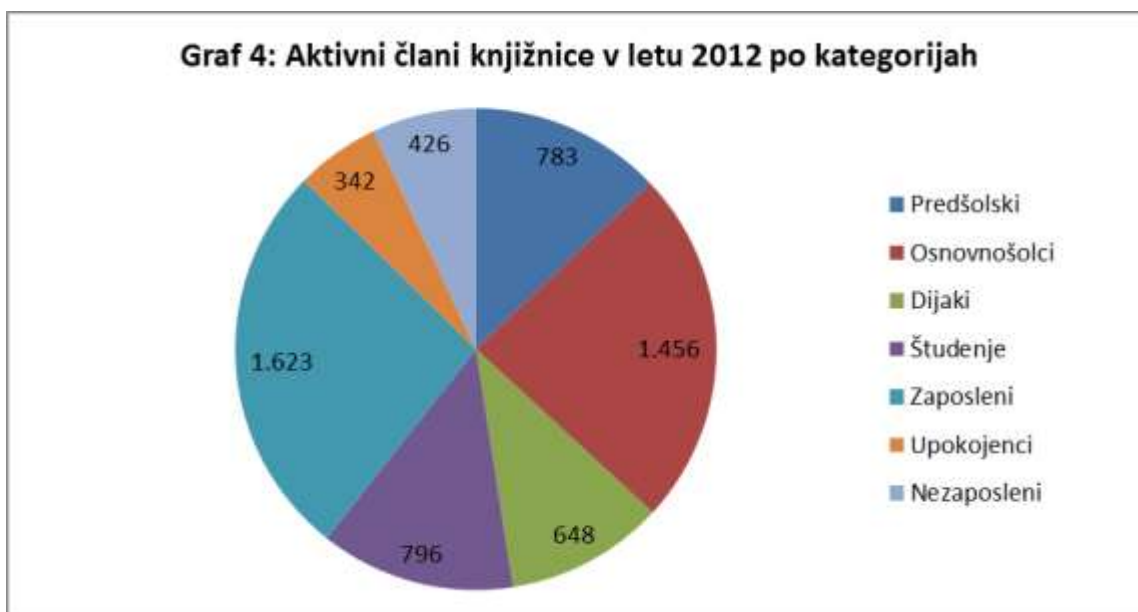
Tabela 10: Aktivni člani v letih 2008 do 2012

Enota/leto	2008	2009	2010	2011	2012
KK	4.626	4.861	4.631	4.425	4.442
MO	2.295	2.385	2.479	2.455	2.586
VI	348	393	448	396	437
SE	525	589	569	611	642
KO	575	549	596	579	640

Tabela 12: Aktivni člani knjižnice v obdobju 2008 do 2012 po kategorijah

Kat./leto	Predšolski	Osnovno- šolci	Dijaki	Študen- tje	Zaposle- ni	Upokoj enci	Neza- posleni	Skupaj
2008	709	1.446	751	842	1.524	264	340	5.876
2009	750	1.446	754	823	1.639	277	296	5.985
2010	750	1.458	737	811	1.611	305	421	6.092
2011	718	1.475	649	805	1.576	333	420	5.976
2012	783	1.456	648	796	1.623	342	426	6.075

Graf 4: Aktivni člani knjižnice po kategorijah v letu 2012

V letu 2012 beležimo rast aktivnih članov, vendar pa menim, da vseeno ne odraža vseh naših naporov, ki jih vlagamo v delo z uporabniki. Opazen je rast pri predšolski mladini – za 9,05% glede na leto 2011. V Valvasorjevi knjižnici posebno skrb namenjamo delu s predšolsko mladino, saj menimo, da je to dolgoročna »naložba«. Pri predšolskih otrocih lahko največ naredimo, da vzljubijo branje in postanejo bralci. Povečalo se je tudi število aktivnih članov med zaposlenimi (za skoraj 3%) in že drugo leto zapored med upokojenci (za 2,7%), česar smo še posebej veseli. Tudi med brezposelnimi je število aktivnih članov za 1,43% večje kot v letu 2011, beležimo pa rahel padec med študenti in osnovnošolci (za malo več kot 1%). Naredili bomo vse, da se trend padanja ne bo nadaljeval, bo pa vsako leto težje – predvsem pri študentih, saj bomo ob napovedanem zmanjšanju sredstev težko zagotovili takšno pestrost in raznolikost zbirke in potrebno dražjo študijsko literaturo.

V knjižnico je bilo vključenih 21,4% prebivalcev obeh občin, vendar ima knjižnica več uporabnikov knjižničnega gradiva, saj v eni družini velikokrat ne bere knjige samo tisti, ki je član knjižnice, ampak tudi ostali člani družine, prijatelji, znanci. Predvidevamo, da vzrok ni samo članarina, saj ima kar nekaj ciljnih skupin brezplačno članstvo v knjižnici.

Spet moram poudariti, da je bilo vloženo veliko energije in prizadevanja vseh zaposlenih v delo z uporabniki, tako v izposoji, kot pri pripravi ostalih dejavnosti in prireditiv. Skozi vse leto smo skrbeli tudi za primerno promocijo. Ob določenih priložnostih smo nudili tudi brezplačen vpis za nove uporabnike, s tem smo uspeli povečati tudi število novih članov. Zaradi dobre zbirke knjižničnega gradiva obiskujejo knjižnico uporabniki iz okoli 80 slovenskih občin, v največji meri pa iz sosednjih.

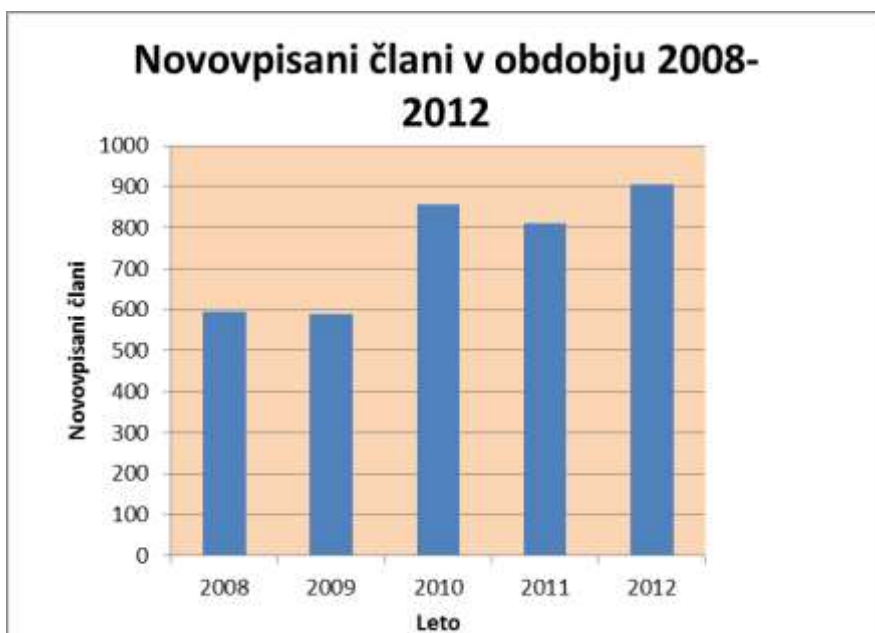
V letu 2012 se je vpisalo **906** (2011 – 810) novih uporabnikov, kar je 11,85% več kot v letu 2011 in predstavlja 3,2% prebivalcev občine Krško in občine Kostanjevica na Krki. Tudi v letu 2012 smo izvedli še več dela z mladimi in ostalimi uporabniki knjižnice in ponujali možnost brezplačnega vpisa in za razliko od leta 2011, ko je število novih

članov malo upadlo glede na leto poprej, smo v letu 2012 pridobili največ novih članov v zadnjih petih letih.

Tabela 11: Novo vpisani člani v letih 2008 do 2012

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Novo vpisani člani	595	590	856	810	906

Graf 3: Novo vpisani člani

Obisk

V letu 2012 je Valvasorjevo knjižnico zaradi različnih razlogov obiskalo **122.935** uporabnikov, kar je **4,64%** več obiskov kot leto prej (2011 – 117.487) in 9,76% več kot smo načrtovali. Zaradi izposoje gradiva na dom je knjižnico obiskalo 96.498 uporabnikov (2011 - 92.900 **+3,8%**). Lahko predvidevamo, da to kaže na to, da ljudje radi prihajajo v knjižnico in da trend, da bodo vse opravili iz naslonjača, v Sloveniji še ni prevladal.

Tabela 13: Obisk knjižnice v obdobju 2008 do 2012

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Obisk	101.301	112.790	118.268	117.487	122.935

Graf 5: Obisk knjižnice v obdobju 2008 – 2012

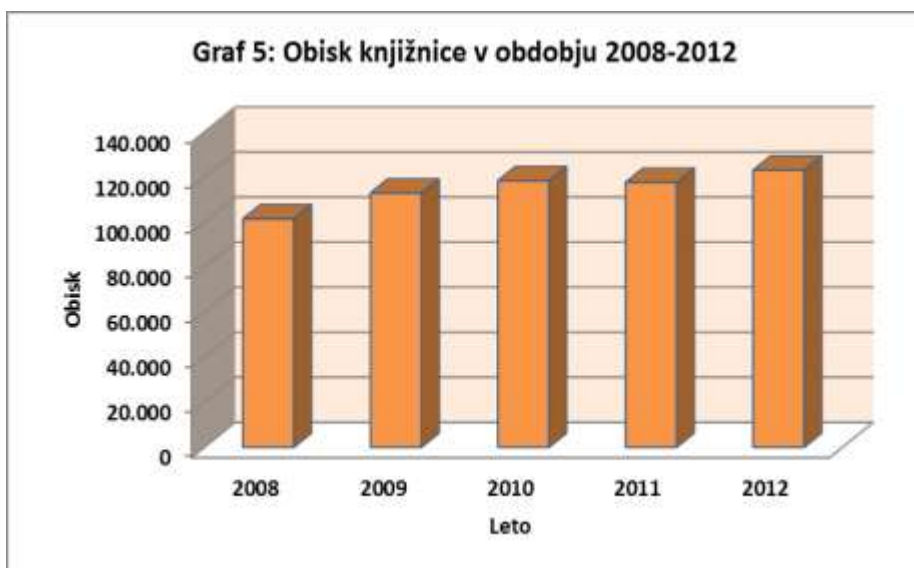

Tabela 14: Obisk knjižnice zaradi izposoje gradiva 2008 do 2012

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Obisk	83.486	93.567	94.682	92.900	96.498

V letu 2012 se je uporaba interneta skupno povečala za 6,54% glede na leto 2011. Ne smemo pa spregledati, da se je uporaba interneta predvsem povečala v Kostanjevici na Krki in v osrednji knjižnici. Eden od razlogov je, da do vseh podatkovnih baz, ki jih ponujamo v Valvasorjevi knjižnici, uporabniki lahko sedaj dostopajo tudi od doma. Drugi razlog je prav gotovo ta, da ima vedno več uporabnikov računalnike z dostopom do interneta doma. Še en razlog pa je, da ima vse več uporabnikov naprave, ki imajo vgrajen Wi-fi – dostop do interneta brez žic. Ti uporabniki tako ne dostopajo do interneta samo v knjižnici, ampak na vseh mestih, ki to omogočajo – teh pa je vsako leto več.

Tabela 15: Obisk knjižnice zaradi uporabe interneta 2011 - 2012

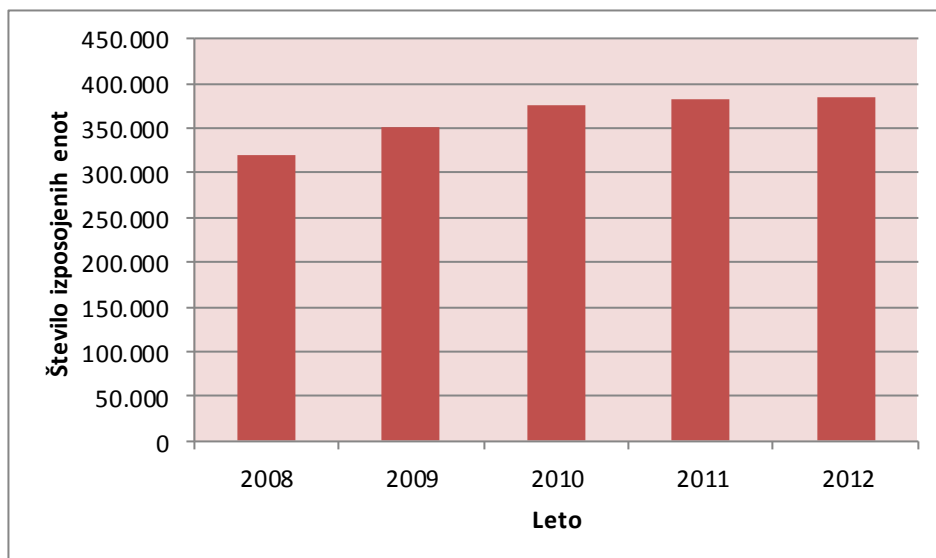
Leto	2011	2012	2012/2011
Krško	2.117	2.261	+6,8%
KK MO	1.143	877	-23,27%
Videm	356	318	-10,67%
Senovo	468	428	-8,55%
Kostanjevica	1.836	2.423	+31,97%
Skupaj	5.920	6.307	+6,54%

Izposoja

V letu 2012 smo zabeležili 385.713 izposojenih enot različnega knjižničnega gradiva, kar je 0,9% več kot v letu 2011 (2011 – 382.407 izposojenih enot). V naši knjižnici izposoja knjižničnega gradiva še vedno narašča, kar govori tudi o tem, da je naša zbirka uporabna in zanimiva za uporabnike in dokaz, da ljudje knjižnico potrebujejo.

Tabela 16: Izposoja gradiva v obdobju 2008 do 2012

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Izposoja	320.432	351.165	376.115	382.407	385.713

Graf 6: Izposoja gradiva v obdobju 2008 – 2012

V Valvasorjevi knjižnici se je tudi v letu 2012 izposoja na dom povečala in je bila **356.296** enot, kar je **1,35%** več kot v letu 2011 (2011 - 351.566 enot). Izposoja na dom se je povečala, število izposojenih enot na člana v letu 2012 ostaja približno enako (2011 – 58,8 enot; 2012 – 58,7 enot).

Tabela 17: Izposoja na dom v obdobju 2008 do 2012

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Izposoja na dom	295.867	332.268	350.145	351.566	356.296

Tabela 18: Plan in realizacija v letu 2012

Članstvo			Obisk			Izposoja		
plan	realizacija	%	plan	realizacija	%	plan	realizacija	%
6.000	6.075	+1,25	112.000	122.935	+9,8	360.000	385.713	+7,1

Tudi v letu 2012 so naši uporabniki uporabljali sodobne poti dostopa do knjižnice. Naši člani si lahko naročijo ali rezervirajo knjižnično gradivo preko spleta in podaljšujejo rok izposoje preko spleta ali telefonskega odzivnika 24 ur dnevno. V letu 2012 so uporabniki opravili **24.891** podaljšanj roka izposoje gradiva preko OPAC-a (2011 – 22.616; + 10,1%) in **1.783** rezervacij na daljavo preko OPAC-a (2011 – 1.074; + 66,0%). Vzporedno pa se že leta vztrajno zmanjšuje uporaba podaljšanja roka izposoje preko avtomatskega odzivnika, čeprav v letu 2012 beležimo manjše zmanjševanje. V lanskem letu je bilo na ta način podaljšano **12.130** enot gradiva (2011 – 12.508; –3,0%), člani so preko OPAC-a naročili **4.873** enot gradiva (2011– **3.968**; + 22,8%). Vsako leto se povečuje uporaba storitev, ki so dostopne preko interneta, kar kaže tudi na to, da imajo uporabniki naših storitev verjetno tudi svoj računalnik z dostopom do interneta doma, obenem pa se zmanjšuje uporaba podaljševanja po telefonskem odzivniku.

Tabela 19: Podaljševanje roka izposoje gradiva preko Cobiss/OPAC-a

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Izposoja OPAC	13.305	14.863	19.297	22.616	24.891

Tabela 20: Podaljšanje roka izposoje preko avtomatskega odzivnika

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Izposoja	17.256	15.472	13.934	12.508	12.130

Tabela 21: Rezerviranje gradiva preko OPAC-a

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Rezervacija OPAC	293	609	676	1.074	1.783

Tabela 22: Naročanje gradiva preko OPAC-a

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
Naročanje OPAC	2.015	2.376	3.262	3.968	4.873

- **Ostale dejavnosti pri delu v izposoji, ki so bile opravljene v letu 2010**
 - Mesečno in po potrebi pogosteje uredimo časopisno čitalnico in letno pripravimo gradivo za odpis.
 - Pripravljamo poškodovano gradivo za vezavo.
 - Tedenska pripravljamo opomine.
 - Pripravljamo kolekcije za Dom upokojencev Krško, Društveno knjižnico Brestanica in naselje Bučanje v Nerezinah
 - Gradivo dostavljamo tudi na dom (v letu 2012 je bilo v okviru dostave gradiva na dom opravljenih **26** obiskov, dostavljenih je bilo **238** enot gradiva).
 - Pregledali in odpisali smo vse stare knjižne terjatve do leta 2007.
 - Pripravili smo seznam neaktivnih članov.
 - Izvedli smo mentorstvo udeleženkama javnih del.

- Na mladinskem oddelku smo dokupili nekaj novih polic. S tem se je pokazala priložnost, da prestavimo risane in mladinske filme na mladinski oddelek.
- Cd-rome smo prestavili iz avle knjižnice na oddelek za odrasle in mladinski oddelek.
- Izločali smo neizposojeno knjižnično gradivo in ga pripravili / predlagali za odpis
- Ob različnih priložnostih smo omogočali brezplačni vpis za nove uporabnike. Odziv je bil velik.

1.8.3 Sodelovanje z drugimi

V letu 2012 smo v Valvasorjevi knjižnici dali velik poudarek sodelovanju z drugimi. Tako smo sodelovali:

- z Inštitutom informacijskih znanosti in Narodno in univerzitetno knjižnico in se aktivno vključevali v knjižnični informacijski sistem (smo polnopravni član);
- z našo območno knjižnico Mirana Jarca Novo mesto, knjižnicami v našem okolju, ostalimi splošnimi in drugimi knjižnicami;
- z Združenjem splošnih knjižnic;
- z Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije in
- z Društvom knjižničarjev Dolenjske in Društvom bibliotekarjev Celje.

Direktorica knjižnice je delovala v Sekciji za splošne knjižnice pri ZBDS, ena bibliotekarka je sodelovala v delovni skupini Delovni procesi v splošni knjižnici pri Združenju splošnih knjižnic.

Za potrebe naših uporabnikov smo si iz ostalih slovenskih knjižnic preko medknjižnične izposoje izposodili 123 enot gradiva (2011 – 172 enot), toda tudi iz naše zbirke smo knjižnicam v Sloveniji izposodili 81 enot (2011 - 63 enot), kar je največ v zadnjih petih letih.

Tabela 23: Medknjižnična izposoja iz in v našo knjižnico (število enot/realizacija)

Leto	2008	2009	2010	2011	2012
MKI - MI	109	115	94	172	123
MKI -OSTALI	65	74	70	63	81

Sodelovali pa smo tudi z naslednjimi organizacijami, institucijami in posamezniki v našem lokalnem okolju:

- Občina Krško
Z občino Krško kot našim ustanoviteljem smo skozi vse leto dobro sodelovali pri uresničevanju zastavljenih ciljev.
- Občina Kostanjevica na Krki
Z občino Kostanjevica na Krki smo skozi vse leto dobro sodelovali pri uresničevanju zastavljenih ciljev. Skupaj smo sodelovali tudi pri prireditveni dejavnosti v občini.
- Krajevna skupnost mesta Krško
V letu 2010 smo k sodelovanju pri pripravi prireditev Poletni večeri v parku povabili tudi KS mesta Krško.
- Podružnica Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar – za Posavje
Sodelovanje ob pripravi in izvedbi natečaja Na obisku pri Juriju Dalmatinu 2012.
- Javni sklad za kulturne dejavnosti
Z javnim skladom smo pripravili šest dobro obiskanih poletnih večerov v mestnem parku v starem delu mesta. Skupaj smo pripravili tudi predavanje za osnovnošolce na temo Sadjarstvo v Posavju ob Dnevih evropske kulturne dediščine.

- Osnovna šola Jurija Dalmatina
Sodelovanje pri pripravi in izvedbi natečaja Na obisku pri Juriju Dalmatinu 2012, pri izvedbi projekta Knjižni potepuhi in pri pripravi in izvedbi prvega poletnega večera, ki smo ga skupaj še z Javnim sklodom za kulturne dejavnosti pripravili v Spominskem parku Jurija Dalmatina na Vidmu.
- Osnovna šola Jožeta Gorjupa v Kostanjevici na Krki
Sodelovanje pri pripravi prireditev in izvedbi nekaterih dejavnosti Točke vseživljenjskega učenja v njihovih prostorih.
- Osnovna šola XIV. divizije Senovo
Sodelovanje pri izvedbi projekta Knjižni potepuhi in izvedbi literarnega večera s Ferijem Lainščkom.
- Ostale osnovne šole in vrtci
Sodelovanje pri bibliopedagoškem delu z vrtci in šolami v obeh občinah ter izvedbi natečaja Na obisku pri Juriju Dalmatinu 2012.
- Srednja šola Krško
Sodelovanje pri izvedbi projektov Rastem s knjigo in Bolgarska avantura.
- Mestni muzej Krško
Sodelovanje pri pripravi in izvedbi kolokvija o pisatelju Janezu Mencingerju ter predstavitvi zbornika o Josipini Hočevar.
- Društvo likovnikov Oko
Sodelovanje pri izvedbi drugega poletnega večera v parku v starem mestnem jedru.
- Literarni val
Sodelovanje pri izvedbi tretjega poletnega večera v parku v starem mestnem jedru.
- Ljubiteljsko gledališče Teharje
Sodelovanje pri izvedbi četrtega poletnega večera v parku v starem mestnem jedru.
- Zveza prijateljev mladine
Kotiček za promocijo bralne značke v mladinskem oddelku.
- Zavod Nevioudunum
Sodelovanje pri pripravi domoznanskih prireditev in sodelovanje pri projektu Posavci beremo skupaj.
- Počitniška skupnost Krško
Zbirka gradiva v naselju Bučanje pri Nerezinah.
- Dom starejših občanov
Sodelovanje pri izvedbi dejavnosti Knjižne zmenkarije, prireditvi Življenje v domu – zgodbe našega vsakdana, sodelovanje pri praznovanju ob 23. aprilu, svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic ter stalna izposoja kolekcij gradiva.
- Društvena knjižnica Brestanica
Stalna izposoja kolekcij gradiva.
- Ljudska univerza Krško
Sodelovanje v skupnem projektu na Točkah vseživljenjskega učenja in samostojnega učenja na enotah Senovo in Kostanjevica na Krki.
- Varstveno delovni center Krško - Leskovec
Tematska mesečna srečanja knjižničarke z varovanci VDC in priprava bralne značke Peter Klepec. Sodelovanje pri praznovanju ob 23. aprilu, svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic ter pri razstavi Živim in se veselim s knjižnico.
- OŠ dr. Mihajla Rostoharja
Tematska mesečna srečanja knjižničarke z otroki v knjižnici, sodelovanje pri izvedbi bralne značke Peter Klepec in sodelovanje pri razstavi Živim in se veselim s knjižnico.
- Društvo gluhih in naglušnih
Tematska srečanja knjižničarke z varovanci DGN in sodelovanje pri razstavi Živim in se veselim s knjižnico.

- Društvo Sonček
Tematska srečanja s knjižničarko, sodelovanje pri praznovanju ob 23. aprilu, svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic in sodelovanje pri razstavi Živim in se veselim s knjižnico.
- Društva upokojencev Brestanica, Krško, Raka, Senovo in Dobova
Sodelovanje pri razstavi ob letu aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti.
- Kulturno društvo Leskovec pri Krškem
Sodelovanje pri razstavi o delu društva.
- Center za razvoj podeželja
Priprava praznovanja ob 23. aprilu, svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic. Sodelovanju pri pripravi poletnega večera v parku.
- Turistična agencija Boom
Sodelovanje pri ogledih kapucinske knjižnice in speedway sobe.
- Gostilna Kmečki hram v Kostanjevici na Krki
Sodelovanje ob pripravi prireditev, ki so nam jih omogočili v njihovih prostorih.
- Študentska založba
Sodelovanje ob pripravi prireditve v sklopu Festivala Dnevi poezije in vina.
- Pivnica Apolon, Picerija Fontana, Kavarna Valvasor
Sponsorstvo pri projektu Mladi radovednež.
- Živko Šebek
Sodelovanje pri razstavi ob občinskem prazniku.
- Hedvika Cener z vnuki
Sodelovanje pri razstavi Drevo – simbol življenja.

1.8.4 Prireditvene in ostale dejavnosti za vse generacije

- **Predstavitve knjig, srečanja z ustvarjalci, tematski večeri, 23. april dan knjige**
V osrednji knjižnici in na izposojevališčih smo pripravili: **23** različnih literarnih večerov, srečanj z avtorji, tematskih večerov in predavanj (niso vštete prireditve izvedene v okviru CVŽU v Kostanjevici na Krki in Senovem ter domoznanske prireditve).
Izpostavila jih bom le nekaj. Pripravili smo predavanje o vrtu z **Mišo Pušenjak**, spomladansko utrujenost nam je pomagala premagovati **Marija Merljak**, literarno smo se družili z **Vinkom Möderndorferjem** in **Stanko Hrastelj**, ob svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic smo se smejali z **Andrejem Rozmanom – Rozo**, kako zgraditi naraven dom pa smo izvedeli od **Sebastjana Gregoršanca**. Poletne večere (z nedomoznansko vsebino) smo pripravili z **Literarnim val, Ljubiteljskim gledališčem Celje, s Študentsko založbo** in dobitnikom nagrade Kresnik **Andrejem E. Skubicem**. Jeseni smo prisluhnili predstavitvi zbornika **Na poti do lastne sobe**, potopisnemu predavanju **Življenje med Amiši**, v literarnem večeru smo se družili z **Alojzom Ihanom**, in se skupaj z **Janezom Ferjucem** zdravili z glino.
V Kostanjevici na Krki nam je **Nebojša Lončar** predaval o geomantiji, z **Jožetom Koscom** smo nabirali gobe, družili smo se z **Janezom Bogatajem**, z **Jožetom Kukmanom** smo pili čaj. V sodelovanju z Občino Kostanjevica na Krki in Osnovno šolo Jožeta Gorjupa Kostanjevica smo pripravljali prve petke v Kostanjevici.
Na Senovem smo skupaj z Osnovno šolo XIV. divizije Senovo pripravili literarni večer z **Ferijem Lainščkom**.

Bolgarska avantura - sodelovanje s ŠČKKSE

Med in čipka – otvoritev razstave in predavanje

Poletni večer v parku - Pozdrav soncu

Literarni večer s Ferijem Lainščkom na Senovem – sodelovanje z OŠ Senovo

- **Domoznanska dejavnost in prireditve z domoznansko vsebino**

V letu 2012 smo z manjšo reorganizacijo dela zopet povečali delež delovnega časa v domoznanstvu. Tako se trudimo razvijati to dejavnost, saj je to ena od zakonsko določenih nalog naše knjižnice in ena pomembnejših nalog v Strategiji razvoja splošnih knjižnic v letih 2013 do 2020. Strategija je nastala tudi na podlagi predhodno izvedene ankete med prebivalci Slovenije, v kateri so spraševali tudi, česa si prebivalci želijo v splošnih knjižnicah. Zelo velik delež prebivalcev je odgovorilo, da si želijo domoznanskih informacij. Domoznanstvo je pomembno tudi za ohranjanje preteklosti in razumevanje sedanosti našega lokalnega okolja, saj je v zbirki na voljo veliko raznovrstnega gradiva, ki ga lahko uporabljajo različne generacije in je prava odprta skrinja naše lokalne skupnosti.

Tudi v letu 2012 smo nadaljevali z zbiranjem, obdelovanjem, urejanjem, hranjenjem in dajanjem v uporabo domoznanske zbirke gradiva, ki ni v prostem pristopu za uporabnike.

Tekom leta smo pripravili **enajst** prireditev z domoznansko vsebino. V mesecu januarju smo na večeru, kjer smo v dar prejeli tretjo knjigo Slave vojvodine Kranjske, izvedeli od avtorjev, kako je nastajal že dolgo pričakovan prevod Slave Vojvodine Kranjske. Marca je knjižnica sodelovala v projektu Srednje šole Krško **Bolgarska avantura**. V maju so nam stanovalci **Doma starejših občanov Krško** pokazali, kako živijo v domu. V maju smo se tudi družili s pesnicami, ki so ustvarjale v Fanfarah 2, junija smo skupaj z **Osnovno šolo Jurija Dalmatina in JSKD Območno izpostavo Krško** pripravili prvi poletni večer, z **Društvom likovnikov Oko** in JSKD pa drugega. Septembra smo skupaj z otroci tretjih razredov in **Adrijanom Černelčem** spoznavali Sadjarstvo v Posavju s poudarkom na Kozjanskem jabolku. Novembra smo z avtorico **Polono Brenčič** pripravili predstavitev knjige Zdole, večer projekcije **Društva zaveznikov mehkega pristanka** in predstavitev knjige **Francija Tomažiča** o speedwayu. December smo v okviru domoznanskih prireditev zaključili z literarnim večerom, ko smo predstavili ponatis zbirke poezij Samobeg **Silvestra Mavsarja**.

Poletni večeri v parku - sodelovanje z OŠ Jurija Dalmatina

DEKD - Sadjarska dediščina z Adrijanom Černelčem

Predstavitve knjige Slovenski speedway 1992 - 2012 Francija Tomažiča

Sodelovali smo pri pripravi kolokvija o pisatelju Janezu Mencingerju, ki je bil oktobra. Na kolokviju je Vilko Planinc pripravil prispevek **Abadon in (anti)utopija v slovenski književnosti 19. stoletja**, Polona Brenčič je bila moderatorka. Novembra je Polona Brenčič predstavila prispevek **Ivan Lapajne – Krško in Krčani** na predstavitvi zbornika o Josipini Hočevar v Mestnem muzeju.

Že peto leto smo v sodelovanju s SPD Primož Trubar - Podružnica Posavje, OŠ Jurija Dalmatina Krško in letos z OŠ Bistrica ob Sotli pripravili **likovno-literarni natečaj Na obisku pri Juriju Dalmatinu** in novembra izvedli tudi zaključno prireditev tokrat v Osnovni šoli Bistrica ob Sotli.

Na obisku pri Juriju Dalmatinu - izlet v Ljubljano

Pripravili pa smo tudi **šest večjih razstav z domoznansko vsebino:**

- Živim in se veselim s knjižnico, kjer so se predstavili Društvo gluhih in naglušnih Posavja, Društvo Sonček, OŠ dr. Mihajla Rostoharja Krško in Varstveno-delovni center Leskovec-Krško;
- Društva upokojencev Brestanica, Krško, Raka, Senovo in Dobova se predstavijo – razstava članov Pokrajinske zveze društev upokojencev Posavja;
- Sava skozi Krško – razstava ob prazniku KS mesta Krško, za katero je gradivo prispeval Živko Šebek;
- Drevo – simbol življenja – razstava del Hedvike Cener z vnuki;
- Tako se (ne) bere – razstava ob Dnevu slovenskih splošnih knjižnic;
- Valvasorjeva knjižnica v letu 2012 - razstava o delovanju knjižnice v letu 2012.

V domoznanskem oddelku smo nudili tudi pomoč pri iskanju informacij za potrebe seminarskih, raziskovalnih, diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog, različnih projektov, priprave časopisnih člankov, razstav, zbornikov ali le za zanimivo preživljanje prostega časa.

- **Tematske in knjižne razstave**

Za uporabnike smo v osrednji knjižnici, mladinskem oddelku in na izposojevališčih pripravili **41** priložnostnih knjižnih razstav (2011 – 32), **9** večjih tematskih razstav (2011 – 4) in **6** domoznanskih razstav (2011 – 4). Skupaj smo pripravili **56** razstav.

Razstava Valvasorjeva knjižnica v letu 2012

- **Bibliopedagoške dejavnosti knjižnice**

V letu 2012 smo veliko truda vložili v bibliopedagoško delo s predšolskimi in osnovnošolskimi otroki in tudi s srednješolsko mladino, za katere smo pripravljali ogledne knjižnice, izvajali knjižno in knjižnično vzgojo. V lanskem letu smo uvajali tudi določene nove dejavnosti ali pa razširili obstoječe dejavnosti na posameznih enotah. Tako smo konec leta našteali za **18%** več mladih vključenih v različne oblike bibliopedagoškega dela glede na leto 2011, glede na leto 2010 pa **68%** več mladih.

Sodelovali smo v projektu Ministrstva za kulturo **Rastem s knjigo za osnovnošolce**, ki ga izvajamo za vse sedmošolce v občinah Krško in Kostanjevica na Krki. Učenci ob obisku spoznajo mladinski oddelek, prostore in gradivo osrednje knjižnice, seznanimo jih z iskanjem gradiva po Cobiss/OPAC-u in z ostalimi storitvami knjižnice, ki so dostopne preko interneta, ogledajo si domoznansko zbirko, kapucinsko knjižnico in zbirko Speedway v Sloveniji. Skozi projekt se je s knjižnico v **14** obiskih seznanilo **248** sedmošolcev in **28** učiteljev. V projektu so povprečno na eno skupino sodelovali štiri knjižničarji, kar pomeni, da je bilo opravljenih **112** pedagoških ur.

Članstvo med dijaki iz leta v leto pada, saj je srednja šola preveč oddaljena od knjižnice. To je bil tudi eden od razlogov za sodelovanje v projektu Ministrstva za kulturo **Rastem s knjigo za srednješolce**, ki smo ga izvajali v sodelovanju s Srednješolskim centrom Krško. V okviru projekta se je s knjižnico, z možnostmi iskanja gradiva po OPAC-u, speedway zbirko in kapucinsko knjižnico seznanilo **173** dijakov in **9** odraslih v **9** obiskih. V projektu so povprečno sodelovali trije knjižničarji, kar pomeni, da je bilo opravljeno **54** pedagoških ur.

Projekt Rastem s knjigo za osnovnošolce

Projekt Rastem s knjigo za srednješolce

V sodelovanju z OŠ Jurija Dalmatina smo v Mladinskem oddelku izvajali bralni projekt **Knjižni potepuhi**, ki ga izvajamo za celotno prvo triado (prvi, drugi in tretji razred). V okviru projekta je knjižnico obiskalo **208** otrok in **19** odraslih v **9** obiskih. Pri izvajanju dejavnosti sta sodelovali dve knjižničarki, ki sta opravili 36 pedagoških ur.

Na izposojevališču Senovo je tudi v letu 2012 v sodelovanju z OŠ XIV. divizije Senovo potekal projekt **Knjižni potepuhi** za otroke drugega razreda, knjižni potepuhi so se srečali trikrat, udeleženo je bilo 77 otrok in 6 odraslih, sodelovali sta dve knjižničarki in opravili 6 pedagoških ur.

Knjižni potepuhi v mladinskem oddelku

Knjižni potepuhi na Senovem

V sodelovanju z **zgodovinskim krožkom** na Osnovni šoli Jurija Dalmatina smo učencem predstavili raziskovalno delo in knjižnico, s poudarkom na domoznanskem oddelku.

Sodelujemo pri projektu Vrtca Leskovec pri Krškem **Za rojstni dan** v knjižnico. Namen projekta, da otrok pride za rojstni dan v knjižnico in si izbere knjigo po lastni želji, pri čemer sodeluje tudi knjižničar.

Ure pravljic

Ure pravljic so že stalnica v ponudbi Valvasorjeve knjižnice. Pravljične ure smo izvajali v mladinskem oddelku v Krškem, v izposojevališčih na Senovem in v Kostanjevici na Krki. V Krškem smo za otroke pripravili **24** (2011 – 26) pravljичnih ur, ki se jih je udeležilo **259** (2011 - 432) malih obiskovalcev, v Kostanjevici **24** ur (2011 - 23) z **235** (2011 – 145) obiskovalci in na Senovem **22** (2011 - 24) pravljic, ki se jih je udeležilo **193** (2011 - 155) otrok.

Pedagoške ure

Poleg različnih bralnih projektov smo v mladinskem oddelku, na Senovem in v Kostanjevici na Krki izvajali bibliopedagoške ure tako v knjižnici kot na drugih lokacijah (v vrtcih, šolah). V letu 2012 je takšnih uric bilo: **54** v Krškem (2011 – 27), katerih se je udeležilo **1.169** otrok in **72** odraslih (2011 – 433 otrok, 47 odraslih), **5** na Senovem, kjer je bilo **106** otrok in **10** odraslih (2011 – 2 obiska; 31 otrok, 2 odrasla) in **8** v Kostanjevici na Krki, kjer beležimo 158 otrok in 16 odraslih (2011 – 6 obiskov, 105 otrok, 29 odraslih).

V letu 2012 smo v Kostanjevici na Krki nadaljevali s projektom **Moja mala knjižnica**, izvedena so bila tri srečanja, projekta pa se je udeležilo **62** otrok in **6** odraslih (2011 – 1 srečanje; 24 otrok).

Obisk vrtca Podbočje v mladinskem oddelku

Moja mala knjižnica v Kostanjevici

Obisk Vrtca Senovo

Projekt **Od pravljice do znanja** smo v letu 2012 poleg leskovškega vrtca razširili še na eno skupino iz Vrtca Krško, tako da so v tem projektu sodelovale tri skupine otrok. V projektu otroci s knjižničarko skozi pravljичne zgodbe vstopajo v svet strokovnega gradiva z različnih področij, ki ga knjižničarka zanimivo predstavi. Izvedenih je bilo **39**

ur (2011 – 16), v katere je bilo vključenih **672** otrok in **94** odraslih (2011 – 310 otrok, 37 odraslih).

Od pravljice do znanja - vrtec Pravljica

Ustvarjalne delavnice

Otroci in starši se radi družijo v družinskih ustvarjalnih delavnicah v knjižnici. V lanskem letu smo izvedli **9** ustvarjalnih delavnic (2011 – 10), tako 3 v času zimskih počitnic, 1 velikonočno, 2 v času poletnih počitnic, 1 ob otvoritvi trgovine Tuš v starem mestnem jedru, 1 v času »krompirjevih« počitnic in 1 prednovoletno.

Steklarska ustvarjalna delavnica v mladinskem oddelku

Igralne urice

Igralne urice so namenjene otrokom po dopolnjenem 3. letu starosti. Pod strokovnim vodstvom knjižničarke udeleženci skozi igro spoznavajo knjižnico, otroško literaturo, bonton, pravljичne junake in še vrsto zanimivosti. Potekajo vsako sredo od 16.30 do 17.30. V letu 2012 se je igralnih uric udeležilo **124** otrok in **25** staršev.

Igralne urice v mladinskem oddelku

Igranje v pravljичni sobi

Otroci in starši velikokrat preživljajo prosti čas v pravljīčni sobi (v mladinskem oddelku, v Kostanjevici na Krki in na Senovem), kjer se igrajo ali prebirajo otroške knjige. Starši pa občasno posežejo tudi po časopisju, ki je na voljo.

- **Delo z uporabniki s posebnimi potrebami**

»Živim in se veselim s knjižnico« je skupni projekt, pod katerega smo strnili delo z uporabniki s posebnimi potrebami. V okviru projekta smo v lanskem letu pripravili:

- za **Društvo gluhih in naglušnih Posavja**: 6 srečanj, ki jih je obiskal **101** član (2011 – 6 srečanj, 90 članov). Ob srečanjih je bila prisotna tudi strokovna delavka društva.

- za **Varstveno delovni center Leskovec pri Krškem**: knjižničarka se je z varovanci srečala na **8** bralno-pripovedovalnih srečanjih ob knjigi (2011 – 8), na katerih je bilo skupaj prisotnih **151** varovancev in **8** strokovnih delavcev (2011 - 147 varovancev in 8 strokovnih delavcev). Že četrto leto zapored smo pripravili tudi bralno značko Petra Klepca. Varovanci so pridno brali in naredili tudi zanimive likovne izdelke. Maja smo imeli zaključek bralne značke z glasbeno ustvarjalko Melito Osojnik za tretje leto branja v OŠ dr. Mihajla Rostoharja, katerega se je udeležilo **90** otrok in **80** odraslih.

- za **Osnovno šolo dr. Mihajla Rostoharja**: učenci so radi prihajali v knjižnico in so imeli pri nas **8** srečanj (2010 - 7 srečanj), ki se jih je udeležilo **66** otrok in **18** odraslih (2011 - 64 otrok, 12 odraslih). Tudi učenci OŠ dr. Mihajla Rostoharja so pridno brali za bralno značko Petra Klepca.

- za **VDC Sonček**: knjižničarka se je na bralnih uricah z varovanci srečala **osemkrat** (2011 -7), prisotnih je bilo **67** odraslih varovancev (2010 – 48).

Obisk pri Društvu gluhih in naglušnih Posavje

Prireditve ob zaključku Bralne značke Petra Klepca

- **Prireditve za najmlajše obiskovalce**

Otroci in njihovi starši so se navadili na prijazne in tople prostore mladinskega oddelka, kjer radi preživljajo prosti čas. Naši mali uporabniki radi prihajajo na predstave, ki so namenjene prav njim, tako smo v mladinskem oddelku ali pa v sodelovanju s šolami na drugi lokaciji pripravili **5** (2011 – 6) predstav, ki si jih je ogledalo **551** otrok in **88** odraslih (2011 - 611 otrok in 205 odraslih), na Senovem **2** predstavi, ki si jih je ogledali **61** otrok in **33** odraslih (2011 -2 predstavi; 50 otrok in 36 odraslih) in v Kostanjevici **2** predstavi, ki si jih je ogledalo **48** otrok in **22** odraslih (2011 - 2 predstavi; 50 otrok in 29 odraslih).

Lutkovna predstava v mladinskem oddelku

- **Lutkovne predstave v izvedbi skupine »Knjižnični lutkarji«**

Tudi v letu 2012 so knjižnični lutkarji nadaljevali s svojim delom in pripravljali predstave. V prvi polovici leta so za različne vrtce uprizorili predstavo **»Lov na pošast«** osemkrat. Teh uprizoritev se je udeležilo **528** obiskovalcev (455 otrok in 73 odraslih). V drugi polovici leta so pripravili novo predstavo **»Modro piščice«**, ki so jo uprizorili **štirikrat** (v vseh oddelkih Valvasorjeve knjižnice).

Knjižnični lutkarji z mentorico

- **Projekt »Kdor bere, je car!«**
V letu 2012 smo začeli z novim projektom Kdor bere, je car! Poteka v vseh oddelkih Valvasorjeve knjižnice, od oktobra 2012 do septembra 2013, namenjen pa je osnovnošolcem. Pripravili smo seznam kvalitetnih knjig in jih označili. Mladi bralci morajo prebrati deset knjig s tega seznama, za vsako prebrano knjigo dobijo nalepko in ko zberejo deset nalepk, dobijo nagrado. S tem želimo promovirati branje med osnovnošolci, saj pri njih (predvsem v tretji triadi) opažamo upad želje po branju.
- **Mesečna knjižna uganka Mladi radovednež**
Mesečna knjižna uganka je namenjena mladim prijateljem knjižnice z namenom promoviranja branja, uporabe strokovnega gradiva s posameznih tematskih področij in učenja samostojnosti pri iskanju gradiva. Kot spodbudo za mlade radovedneže, smo vsak mesec izvedli tudi nagradno žrebanje. Skozi leto smo prejeli **298** rešitev (2011 - 652).
- **Srečanja za starše in otroke**
Pripravili smo **tri** srečanja za predšolske otroke in njihove starše, na katerem so si ogledali mladinski oddelek in prisluhnili krajšemu predavanju s pravljilčno urico in lutkovno predstavo knjižnice. Prisotnih je bilo **61** otrok (2011 – 59) in **67** staršev (2011 – 59).

Srečanje za starše iz Vrtca Leskovec pri Krškem

- **Širjenje bralne kulture**
Poslanstvo naše knjižnice je tudi promocija kvalitetnejših naslovov leposlovja. V skladu tem smo pripravljali različne priporočilne sezname, mesečno je knjižničarka pripravljala

5 predlogov kvalitetnega leposlovja, v prostorih knjižnice smo promovirali nominirana in nagrajena leposlovna dela, pri obdelavi gradiva smo med gesla vpisovali tudi podatek, ali je knjiga prejela nagrado.

Tudi v lanske letu smo nadaljevali s projektom »**Posavci beremo skupaj**«, ki je naš največji projekt za promocijo kvalitetnega branja. Potekal je med 21. 3. in 20. 11. 2012 v knjižnicah Brežice, Sevnica in Krško. Oblikovali smo celostno podobo projekta z logotipom, kazalko, promocijsko zgibanko in katalogom. Udeleženci projekta so lahko izbirali med **35** kvalitetnimi leposlovnimi deli, 16-ih slovenskih in 17-ih tujih avtorjev, ki so izšla pri **14** slovenskih založbah. Posavcev, ki so prebrali vsaj pet del s seznama, je bilo v naši knjižnici **32** (2010 - 43), **65** je bilo takih ki so brali posamezne naslove s seznama in **62** (2010 – 65) naključnih bralcev, ki k projektu niso pristopili. V vseh treh posavskih knjižnicah smo pripravili **9** literarnih prireditev, med katerimi je še posebej potrebno omeniti posavsko literarno turnejo »**Mojemu Posavju**« literarne ustvarjalke Marije Kalčič. V tem letu je ta turneja potekala v izvedbi dvanajstih lokalnih pesnikov in pesnic v Sevnici, Brežicah in v Krškem, sodelovale pa so tudi glasbene šole. Projekt smo v naši knjižnici začeli z literarnim večerom s Stanko Hrastelj in zaključili z obiskom pisatelja in zdravnika Alojza Ihana ter s podelitvijo knjižnih nagrad.

Medijski sponzor projekta je bil Zavod Neviodunum, knjižne nagrade za nagrajence je prispevala založba Primus. O projektu smo pisali v Posavskem obzorniku in Dolenjskem listu (skupaj 9 objav) ter na lokalnih spletnih straneh: posavje.info, e-posavje, posavje.si in lokalno.si.

Dosegli smo tudi glavni cilj projekta, povečati branost kvalitetnega leposlovnega gradiva, ki velikokrat ostane prezrto na knjižnih policah. Zabeležili smo **1.486** (2011 – 1.583) izposoj knjig s seznama.

Literarni večer s Stanko Hrastelj ob začetku projekta Posavci beremo skupaj

- **Delavnice za strokovno javnost in strokovna pomoč**

V lanskem letu smo organizirali **dve** predavanji s področja vzgoje, ki so se jih udeležili vzgojitelji, učitelji, starši in knjižničarji. Prvo predavanje Metke Uršič in Boštjana Papeža je bilo o disleksiji, drugo predavanje Zdenke Zalokar Divjak je bilo o vzgoji bralca. Po potrebi smo sodelovali z vzgojitelji in starši ali sodelovali na srečanju le-teh ter jim nudili strokovno pomoč pri izbiri literature.

Na predavanju Zdenke Zalokar Divjak

- **Računalniške delavnice za starejše uporabnike »Z miško v svet«**
V letu 2012 smo nadaljevali z računalniškimi delavnicami za starejše enkrat tedensko, ob četrtnih med 9.00 in 11.00. Na delavnicah, ki so individualne, so se uporabniki glede na svoje predznanje seznanjali z računalniškimi osnovami. Skupno smo izvedli **43** ur usposabljanja (2011 – 57), ki se jih je udeležilo **43** (2011 - 57) starejših. Vzrok za nižje število izvedenih delavnic je, da smo jih zaključili že konec aprila in da si uporabniki sicer rezervirajo termin izobraževanja, potem pa se v zadnjem trenutku opravičijo. Povpraševanje po računalniškem usposabljanju je tudi med mlajšimi, socialno šibkejšimi posamezniki.
- **Knjižne zmenkarije**
V letu 2012 smo nadgrajevali zelo dobro sodelovanje z Domom starejših občanov Krško. Poleg izposoje kolekcij knjižničnega gradiva, obiskom starejših v knjižnici in ogledom kapucinske knjižnice in speedway zbirke, smo nadaljevali z bralno-pogovornimi uricami **Knjižne zmenkarije**. V teh uricah se je prijetno družilo **96** (2011 – **55**) udeleženk, ki so se s knjižničarko srečale **enajstkrat**. V letu 2012 so bile zmenkarije namenjene bolj poglobljeni predstavitvi posameznih knjig. Na srečanjih so spoznavale tako knjižne novosti kot tudi starejše gradivo z različnih področij človekovega ustvarjanja. Kot nadgraditev Knjižnih zmenkarij ter sodelovanja knjižnice in Doma starejših občanov Krško smo 22. maja 2012 pripravili skupno prireditev Življenje v domu – zgodbe našega vsakdana.

Obisk stanovalcev Doma starejših občanov Krško

- **Točki vseživljenjskega učenja v Kostanjevici na Krki in Senovem**

Že peto leto sodelujemo z Ljudsko univerzo Krško in smo njen partner v projektu vseživljenjskega izobraževanja. Za izvedbo projekta so bila pridobljena dodatna sredstva.

Na obeh točkah je zanimanje za različne dejavnosti, v katerih se lahko družijo predvsem predstavniki ranljivejših ciljnih skupin (starejši, socialno ogroženi, brezposelni). Številne dejavnosti, delavnice in predavanja so obogatile vsakdan krajanov v posameznem lokalnem okolju. Večje zanimanje krajanov je v Kostanjevici na Krki, kjer vsako leto število dejavnosti in udeležencev zaradi velikega zanimanja narašča. Tako je bilo v lanskem letu izvedenih **54** dogodkov (2011 – 59), ki sta jih obiskala **1.102** udeležencev (2011 – 832). Zanimanje na točki na Senovem je glede na leto poprej zopet naraslo. Izvedeno je bilo **17** dogodkov (2011 – 20), ki pa jih je obiskalo **306** udeležencev (2011 – 228).

Dejavnosti, dogodki, predavanja na točkah:

Tabela 23: Dejavnosti na točki vseživljenjskega učenja v knjižnici Kostanjevica na Krki

Dejavnost/Predavanje	Št. srečanj	Udeleženci
Predavanje Vesne Vuk Godina	1	120
Ščepec rešitve	1	52
Ročna dela	15	153
Sadni vrt spomladi	1	12
Fotografija - tečaj	3	42
Razstava ročnih del (+otvoritev)	1	170
Govorimo angleško	15	109
Etiopija	1	75
Ponedeljkovi pohodniki	9	139
Pod zvezdami	1	150
Tisoč obrazov demence	1	25
Vinske bravure	1	23
Čar zgodbe	4	32
Skupaj	54	1.102

Ponedeljkovi pohodniki v Kostanjevici

Tabela 24: Dejavnosti na točki vseživljenjskega učenja v knjižnici Senovo

Dejavnost	Št. srečanj	Udeleženci
Tečaj keramike	6	126
Oblikovanje vrta	1	24
Tek in njegove koristi, načrtovanje treningov in izdelava plana treningov	1	26
Rastline in živali Kozjanskega parka	1	13
Avstralija	1	12
Argentina	1	25
Nadaljevalni tečaj keramike	6	80
Skupaj	17	306

Keramična delavnica na Senovem

- **Ogledi posebnih zbirk**

Kapucinska knjižnica

Baročna kapucinska knjižnica je dragocen spomenik kulturne dediščine, ki ga z veseljem pokažemo tako šolajoči mladini kot tudi ostalim obiskovalcem iz krške občine, Posavja, turistom, društvom, gostom občine, organizacijam in posameznikom.

V 2012 smo zabeležili **29** ogledov, kar delno lahko pripisujemo tudi rednemu oglaševanju kapucinske knjižnice in vključenosti ogleda pri obiskih otrok v knjižnici. Knjižnico si je ogledalo **780** (2011 – 1.280) obiskovalcev - 543 otrok in 237 odraslih.

Obisk osnovnošolcev v kapucinski knjižnici

Posebna zbirka »Speedway v Sloveniji«

V letu 2009 smo v knjižnici odprli prvo javno dostopno posebno zbirko o speedwayu v Sloveniji. Zbirka vključuje zanimivosti predvsem iz preteklosti tega zanimivega športa v Sloveniji, ki ima v Krškem več kot petdesetletno tradicijo. S postavitvijo posebne zbirke želimo ohraniti in promovirati bogato tehnično in kulturno dediščino našega okolja za sedanje in prihodnje rodove. Obiskovalci si lahko ogledajo različno opremo voznikov, se seznanijo z preteklimi dogodki in prizorišči speedwaya, vozniki in organizatorji. V lanskem letu sta si zbirko v **39** vodenih ali individualnih obiskih ogledala **802** obiskovalca (2011 – 1240), tako otrok in mladine 640 (2011 - 825) kot tudi 162 odraslih obiskovalcev (2011 - 415).

Speedwayu v Krškem je bila posvečena oddaja Sledi časa, ki so jo snemali v prostorih knjižnice.

Snemanje oddaje Sledi časa v speedway sobi

Obisk v Speedway sobi

V letu 2012 beležimo padec obiskov kapucinske knjižnice in speedway zbirke. To je predvsem posledica tega, da v letu 2012 ni bilo veliko zaključenih skupin iz drugih slovenskih krajev (kot v letu 2011). v letu 2013 bomo zato skušali še bolj promovirati obe zbirki in pokazati našo kulturno in tehnično dediščino čim večjemu številu obiskovalcem.

Gspanova soba

Spominska soba Krčana Alfonza Gspana (1904-1977) z vsem knjižnim gradivom in opremo se začasno nahaja v prostorih galerije samostanskih slik, saj za stalno postavitev ni primerne prostora. Soba z gradivom trenutno še ni na ogled za obiskovalce, občasno pa jo kljub temu pokažemo posameznim obiskovalcem.

- **Iconotheca Valvasoriana**

Mesto Krško in Valvasorjeva knjižnica Krško sta v decembru 2009 od Ministrstva za kulturo prejela izredno dragocen izvod faksimila Valvasorjeve Iconothece Valvasoriane, ki obsega 17 zvezkov, velikega formata, z objavljenimi 7752 znanstveno-kritično obdelanimi grafičnimi listi in risbami. Zaradi pomanjkanja prostora v osrednji knjižnici je zbirka začasni prostor dobila v Mestnem muzeju Krško, po izgradnji nove knjižnice pa bo na ogled v knjižnici.

Iconotheca Valvasoriana

- **Eduroam in brezžični dostop v prostorih krške knjižnice**

V knjižnici od leta 2009 delujeta omrežji Eduroam in Libroam. Na voljo je tudi t. i. *javni* brezžični dostop do interneta. V omrežje Eduroam so vključene izobraževalne in raziskovalne ustanove v Sloveniji in tudi tujini. **Libroam** je podoben sistem gostovanja kot Eduroam, le da je omejen na slovenske knjižnice. Brezžično omrežje deluje v večjem delu pritličja in prvega nadstropja knjižnice ter tudi v parku pred knjižnico. Uporaba brezžičnega omrežja se povečuje, morali pa jo bomo še promovirati predvsem med ciljno skupino študentov, dijakov in med ostalimi zainteresiranimi, saj bi bila uporaba te sodobne storitve lahko večja.

- **Baze podatkov**

Tudi v letu 2012 smo našim uporabnikom omogočali dostop do baze **Tax fin lex** (davki, finance, pravo), **Ebsco host** in **Oxford Reference**. Pomembno je, da imajo člani knjižnice dostop do teh baz od doma, vendar te možnosti uporabniki še vedno premalo koristijo.

- **Dostava na dom**

V knjižnici imamo že več let možnost dostave na dom za tiste, ki zaradi starosti, bolezni ali invalidnosti v knjižnico ne morejo priti. Ciljne skupine, ki to storitev potrebujejo, se premalo zavedajo te možnosti sodobne knjižnice. V lanskem letu sta dve knjižničarki opravili **26** dostav na dom (2011 – 24), s katerimi je bilo dostavljeno **238** enot gradiva.

- **Spletna stran**

Vsebinski poudarek spletne strani je predvsem promocija kvalitetnega branja (različni priporočilni sezname, bralno veselje, kjer se lahko s predlogi vključujejo tudi bralci) in dostop do različnih baz podatkov. Spletna stran se tekoče dopolnjuje. V letu 2012 je bila ena večjih dopolnitev promocija novega projekta za mlade bralce »**Kdor bere je car!**«.

- **Socialna omrežja**

Tudi v letu 2012 se je knjižnica aktivno vključevala v socialno omrežje Facebook. Glavni cilj tega je promocija knjižnice. Na strani objavljamo najave prireditev, različne zanimivosti iz življenja naše knjižnice, si pridobivamo prijatelje in komuniciramo z našimi uporabniki storitev ali ostalimi knjižnicami. V letu 2012 smo profil izboljšali (rezultat izobraževanja) in tako občutno povečali obiskanost knjižničnega facebook profila.

- **Knjižna zbirka Valvasorjeve knjižnice Krško v naselju Bučanje v Nerezinah in ostale kolekcijske zbirke**

V naselju Bučanje v Nerezinah deluje v prostorih recepcije knjižnica, ki je bila urejena v letu 2007, ko je počitniška skupnost dokupila tudi nove police. Zbirka trenutno obsega **2.234** enot gradiva za otroke, mladino in odrasle. Knjižno gradivo tako občanom občine Krško kot tudi ostalim omogoča kvalitetnejše preživljanje prostega časa.

V **Domu starejših občanov Krško** in v **društveni knjižnici v Brestanici** imamo na voljo kolekcije gradiva, ki jih po potrebi večkrat letno menjamo. Za Dom starejših občanov, poleg kolekcij, za dostavo gradiva skrbi knjižničarka, ki vodi v domu Knjižne zmenkarje in tako zadovolji individualne potrebe posameznikov v domu. V letu 2012

so tudi Društveno knjižnico Brestanica prenovili in tako smo jim v drugi polovici leta zopet pripravili kolekcijo gradiva.

1.8.5 Kadri in izobraževanje

Eden najpomembnejših dejavnikov za uspešno izvajanje programa dela so zaposleni, njihovo znanje iz različnih strokovnih področij, motivacija in prijaznost.

Kadri

V Valvasorjevi knjižnici smo v letu 2012 sistemizacijo po Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Valvasorjeve knjižnice Krško dosegali do 74 %.

Redno zaposleni: V Valvasorjevi knjižnici Krško je bilo v letu 2011 **18** redno zaposlenih. Dve delavki sta zaposleni za polovični delovni čas, ena za nedoločen in ena za določen čas.

Zaposleni za določen čas: V letu 2012 smo imeli eno zaposlitev za določen čas zaradi nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu in dopustu za nego in varstvo otroka. Porodniška se bo zaključila v avgustu 2013.

Študentsko delo: V prvi polovici leta 2012 smo si občasno pomagali tudi z študentskim delom ene študentke.

Javna dela: V letu 2012 smo imeli zaposleni dve javni delavki: eno delavko od februarja do decembra in eno delavko v novembru in decembru.

Zunanji izvajalci

Pri izvajanju delovnega procesa smo na posameznih področjih zagotavljali nemoten proces z zunanjimi izvajalci. Tako je čiščenje prostorov v osrednji krški knjižnici in na izposojevališčih opravljal čistilni servis, delavca po pogodbi smo imeli tudi za vzdrževanje računalniške in komunikacijske opreme ter vzdrževalna dela.

Izobraževanje

Zavedamo se, da je za razvoj dejavnosti in delovne organizacije pomembno tudi stalno izobraževanje zaposlenih, ki za učinkovito delo na vseh področjih delovnega procesa spremljajo novosti v knjižničarski stroki, pridobivajo različna splošna znanja in veščine, ki so pomembna pri tiskem delu in pri delu z našimi uporabniki.

V lanskem letu smo poleg odobrenih sredstev s strani naših financerjev vložili v izobraževanje zaposlenih tudi dodatna lastna sredstva. V skladu s potrebami delovnega procesa smo se udeležili izobraževanj in strokovnih izpopolnjevanj na naslednjih področjih:

- za izboljšanje notranje komunikacije in komuniciranja z uporabniki,
- s področja javnih naročil,
- s področja varstva pri delu,
- s področja računovodstva in delovne zakonodaje,
- za posamezne segmente programa COBISS2 in COBISS3,
- za potrebe vodenja knjižnice,
- ogledi drugih knjižnic, obiski sejmov, založniških in knjižničarskih dogodkov,
- z ostalih področij dela v knjižnici.

Skupno je bilo opravljeno **50** (2011-56) strokovnih izobraževanj in izpopolnjevanj.

V preteklih letih smo se večino strokovnih izobraževanj v NUK-u in na IZUM-u že opravili, zato je bilo tudi v letu 2012 tovrstnih izobraževanj manj. Udeležili smo se večino predavanj, seminarjev, delavnic, ki jih je organizirala osrednja območna knjižnica Novo mesto in nekaj izobraževanj, ki so jih organizirale druge knjižnice in drugi ponudniki. Obiskali smo nekaj kongresov, posvetovanj in sejmov. Ena delavka je obiskala litvanske knjižnice preko projekta Leonardo da Vinci. Ena delavka se je izobraževala za strokovni izpit in ga decembra uspešno opravila.

Skupno je bilo opravljeno **507** ur izobraževanja, tako je bilo na zaposlenega opravljenih **28** ur strokovnega izpopolnjevanja.

V strokovna izobraževanja in izpopolnjevanja so bili vključeni vsi zaposleni, ki so se seznanili z različnimi novostmi in jih vključili v delovni proces za bolj učinkovito in kvalitetnejše delo.

Mentorstvo

Pri usposabljanju in uvajanju novih kadrov je pomembno dobro opravljeno mentorsko delo. Kadri, ki pri nas delajo preko javnih del (v letu 2012 dve delavki), imajo velikokrat izobrazbo iz drugih strokovnih področij. Za krajši čas pridejo občasno na prakso tudi študentje (v letu 2012 ena študentka). S pomočjo mentorjev in ostalih zaposlenih se seznanijo in sodelujejo v delovnem procesu knjižnice, spoznajo delo z uporabniki in o ostala delovna področja, aktivnosti in postopke, ki potekajo v knjižnici. Spoznajo pomen knjižnice za posameznike in tudi lokalno skupnost.

1.8.6 Promocija knjižnice

Za razpoznavnost in promocijo knjižnice smo aktivno skrbeli skozi vse leto:

- Redno delo zaposlenih: komuniciranje z našimi uporabniki, dobavitelji, različnimi institucijami, organizacijami in posamezniki oz. z različnimi zainteresiranimi javnostmi.
- Objave v različnih sredstvih obveščanja, v katerih smo predstavljali različne dejavnosti, prireditve in storitve knjižnice.
- Prireditve, posamezne dejavnosti in storitve knjižnice smo oglaševali tudi na plakatih, letakih, oglasni deski knjižnice, na spletni strani knjižnice, na socialnem omrežju (Facebooku) knjižnice, z elektronskim obveščanjem in z osebnimi vabili posameznikom in institucijam.
- Delovanje knjižnice smo predstavili na seji Odbora za družbene dejavnosti.
- V knjižnici sta bili posneti oddaji Sledi časa, ki je bila na sporedu na Radiu Slovenija in Volan, ki jo predvaja Kanal A.

Promocija in razpoznavnost naše dejavnosti je za delovanje knjižnice zelo pomembna. Osrednja knjižnica ima zaradi svoje lokacije najbolj omejene možnosti dostopa, zato moramo velike napore vlagati v promocijo in razpoznavnost v lokalnem okolju in tudi tako krepiti pomen in vlogo kulturnega, izobraževalnega, informacijskega in socialnega središča.

1.8.7 Pridobivanje prostora za knjižnico - gradnja nove knjižnice

V letu 2012 so aktivnosti vodili predvsem v občinski upravi, knjižnica pa je po potrebi sodelovala v posameznih postopkih. Ob prireditvah, s promocijo in pogovori s posamezniki in različnimi javnostmi smo zaposleni opozarjali na perečo problematiko prostorske stiske in izgradnje nove knjižnice. Predvsem je potrebno opozoriti, da problematika zemljišč, kjer se bo gradila nova knjižnica, še vedno ni rešena, s čimer se je občinska uprava predvsem ukvarjala v letu 2012.

Nova knjižnica v Krškem

1.9 MOREBITENE NEDOPUSTNE ALI NEPRIČAKOVANE POSLEDICE PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

Tudi v letu 2012 se večina okoliščin, ki vplivajo na razvoj dejavnosti, na delovanje knjižnice in delovni proces in na katere v večini sama knjižnica težko vpliva, ni spremenila. Ti dejavniki so:

- Zmanjšanje proračunskih finančnih sredstev na postavkah za nakup opreme.
- Občutno zmanjšanje finančnih sredstev za nakup gradiva s strani Ministrstva za kulturo.
- Pomanjkanje prostora tako v osrednji knjižnici kot tudi na izposojevališču na Vidmu, ki deluje na 32 m² uporabne površine. A prav na Vidmu je veliko naših potencialnih uporabnikov predvsem med starejšimi in mladimi generacijami. Z obnovo izposojevališča se je število uporabnikov in obisk knjižnice povečal.
- Selitev mladinskega oddelka na novo lokacijo konec leta 2007. Delovanje osrednje knjižnice na dveh lokacijah povzroča težjo organizacijo dela, predvsem pa vpliva na obisk knjižnice, saj odrasli hodijo z otroci v mladinski oddelek, v oddelek za odrasle pa pridejo redkeje.
- Vsi oddelki Valvasorjeve knjižnice, razen izposojevališča na Vidmu, so za gibalno ovirane uporabnike, mamice z otroki v vozičkih, težko dostopni. V osrednji enoti, na Senovem in v Kostanjevici so težava stopnice v stavbi, v mladinskem oddelku pa stopnice pred oddelkom.
- Gradivo v oddelku za stroko in leposlovje je zloženo visoko na policah in uporabnikom težko dosegljivo.

- V domoznanski zbirki so police do stropa in zaradi prostorskih omejitev ter različnega gradiva, je težko zagotoviti primerno hranjenje gradiva, ki je pomembno za lokalno skupnost.
- Še vedno 20 % gradiva ni v prostem pristopu, kar otežuje delovni proces in zmanjšuje uporabnost gradiva za uporabnike.
- S prostorskimi težavami se srečujemo tudi pri hranjenju arhiva, saj težko zagotavljamo prostorske pogoje, ki nam jih nalaga Zakon o varstvu osebnih podatkov in Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov v Valvasorjevi knjižnici Krško.
- Oba oddelka osrednje knjižnice se nahajata v starem mestnem jedru, kjer pa je vsako leto večje pomanjkanje parkirnih mest, kar vpliva na obisk in članstvo v knjižnici.
- Selitev srednje šole pred leti iz starega mestnega jedra je vzrok, da se nam je število dijakov, ki obiskujejo knjižnico, več kot prepolovilo. V prostore osrednje knjižnice, kjer so prej preživljali svoj prosti čas, pridejo le redko.
- Odmaknjenost osrednje knjižnice od delov mesta, kjer so naši potencialni uporabniki in se nahaja srednja šola, zdravstveni dom, stanovanjsko naselje, trgovski centri, dializni center in dom upokojencev. Knjižnica naj bi bila tam, kjer je največ njenih potencialnih uporabnikov.
- Sodobne komunikacijske poti, s pomočjo katerih občani dostopajo do potrebnih informacij in gradiv, ki jih potrebujejo za šolo, službo ali preživljanje prostega časa, preko interneta od doma tudi vplivajo na obisk »fizične« knjižnice.

1.10 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIM LETOM

Rezultati in ostali podatki, navedeni v poročilu kažejo, da je bilo naše delo raznovrstno, kvalitetno in bogato.

Delo oddelka za nabavo in obdelavo knjižničnih gradiv v letu 2012 lahko ocenimo kot dokaj uspešno, čeprav smo pridobili manj enot kot v letu 2011 (2011 – 8.341; 2012 – 6.818), smo pa vso gradivo ažurno in kvalitetno obdelali in dali v uporabo našim uporabnikom. Manjši prirast je posledica tega, da smo za nakup knjižničnega gradiva v letu 2012 imeli na voljo občutno manj sredstev (2011 – 145.549,08 EUR; 2012 – 124.030,58 EUR, kar je 14,78% manj). Zmanjšana so nam bila sredstva iz strani države za 25,56% (2011 – 42.563 EUR; 2012 31.686 EUR = -10.877 EUR). V gradivo smo v letu 2012 vložili tudi manj lastnih sredstev, saj smo ta vlagali v IKT opremo in materialne stroške.

V letu 2012 je bilo odpisanih **3.631** enot knjižničnega gradiva, kar je za 21,90% manj kot leta 2011 (4.649) in 39% več kot leta 2010 (2.609 enot). Skozi celo leto smo sistematično pregledovali knjižnično zbirko in odpisovali tisto gradivo, ki je bilo zastarelo, poškodovano, neizposojeno ali uničeno. Pripravljali smo različne sezname gradiva po katerih so knjižničarji pripravljali predloge za odpis.

V letu 2012 so statistični pokazatelji v izposoji višji v primerjavi z letom 2011. V letu 2012 je za 1,6% naraslo število aktivnih članov (2011 – 5.976; 2012 – 6.75) največ med predšolskimi otroci (za 9%; 2011 – 718; 2012 – 783), zaposlenimi (za 3%; 2011 – 1.576; 2012 – 1.623), pa tudi upokojenci (za 2,7%; 2011 – 333; 2012 – 342) in nezaposlenimi (za 1,43%; 2011 – 420; 2012 – 426). V vseh oddelkih, razen v osrednji knjižnici, beležimo rast aktivnih članov, kar je zagotovo posledica večletnega aktivnega dela z uporabniki in s potencialnimi uporabniki. Največjo rast aktivnih članov beležimo v Kostanjevici (10,538%) in na Vidmu (+10,35%) število novih vpisanih članov je višje za 11,85% (2011 – 810; 2012 – 906 – največ v zadnjih petih letih). V letu 2012 so številke višje, vendar pa moram poudariti, da se objektivne

okolščine, ki vplivajo na naše delovanje in smo jih navedli že v prejšnji točki (1.9), niso bistveno spremenile, zato bomo videli, kako bo v prihodnjih letih.

Obisk v letu 2012 je za 4,64% višji kot v letu 2011 (2011 – 117.487; 2012 – 122.935). Povečal se je tako obisk dejavnosti in prireditev kot obisk izposoje. Izposoja je v celotni knjižnični mreži zrasla za 1,35% (2011 – 351.666; 2012 – 356.296). Tudi to je spodbuden podatek in dejstvo, da ljudje radi prihajajo v knjižnico in uporabljajo njene vire. Trend »vse narediti iz naslanjača« v Sloveniji še ni zaživel. Beležimo rast transakcij, izvršenih preko interneta. Veliko je podaljšan rok izposoje, opazno narašča tudi število rezervacij, tako prostih kot izposojenih izvodov. Za uporabnike je to velik prihranek, zato uporabo teh storitev še vedno spodbujamo.

V letu 2012 smo pripravili veliko različnih dejavnosti in prireditev. Povečali smo število bibliopedagoških dejavnosti za otroke in mladino, nadgradili smo sodelovanje z Domom starejših občanov Krško z odmevno prireditvijo, povečal se je obisk igralnih uric in še nadgradili projekt Od pravljice do znanja, nadaljevali s projektom Knjižni potepuhi, Rastem s knjigo za osnovno- in srednješolce. Skupina »Knjižnični lutkarji« je pripravila novo kvalitetno predstavo »Modro piščice«, ki je bila na vseh ponovitvah zelo obiskana, povpraševanje po njenih ponovitvah pa je tudi za leto 2013.

Nadaljevali in nadgradili smo uspešna sodelovanja z drugimi institucijami, društvi in posamezniki na različnih področjih (opisano v točki 1.8.3).

V letu 2012 je delo na obeh Točkah vseživljenjskega učenja (Kostanjevica na Krki, Senovo) potekalo zelo uspešno, saj je obisk prireditev v okviru projekta zrasel za 32,83% (2011 – 1.060 obiskovalcev; 2012 – 1.408 obiskovalcev), za kar smo črpali dodatna sredstva iz projekta v sodelovanju z Ljudsko univerzo Krško. Vse zastavljene projekte smo izvedli in uspešno zaključili.

Številke in ostali podatki kažejo na to, da lahko leto 2012 ocenim kot uspešno.

1.11 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA MINISTRSTVA IN ŽUPANA

Ocenjujemo, da je knjižnica poslovala gospodarno in učinkovito, saj je z razpoložljivimi sredstvi dosegla skoraj vse zastavljene cilje. Pri razporejanju finančnih sredstev smo delovali racionalno in jih razporejali v skladu s sprejetim finančnim načrtom in programom dela ter zakonskimi osnovami.

Za nakup knjižničnega gradiva je bilo v letu 2012 porabljenih 14,78% manj sredstev kot v letu 2011, vendar smo vseeno uspeli kupiti 94% naslovov glede na leto 2011. Tako smo še vedno gradili raznovrstno, kakovostno in aktualno zbirko. Vendar pa bo to v prihodnost čedalje težje, če se bo zmanjševanje sredstev nadaljevalo. Pri delovanju so bili glede na finančne možnosti upoštevani standardi, ki jih predpisuje država.

Z obstoječo kadrovsko zasedbo je knjižnica delala kakovostno, kar se vidi pri določenih pokazateljih realizacije nabave in obdelave gradiva, opravljenem bibliopedagoškem delu, delu v izposoji, pripravi ostalih dejavnosti za različne ciljne skupine uporabnikov in ostalem dokumentacijskem delu. V lanskem letu je bilo vloženo veliko truda vseh zaposlenih prav v delo z uporabniki. Opravljeno je bilo večje število ur bibliopedagoškega dela in uvedene so

bile nove dejavnosti za mladino kot tudi odrasle uporabnike. Obisk vseh dejavnosti je bil 16% večji kot v letu 2011.

Standardi, ki jih predpisuje država, so bili pri kadrih le delno upoštevani, saj smo dosegali število zaposlenih v skladu s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Valvasorjevi knjižnici Krško, le v 74 %. Prav tako ne dosegamo prostorskih standardov v osrednji knjižnici in izposojevališču na Vidmu in tudi na Senovem, kjer se večajo prostorske težave pri umeščanju novega gradiva.

V skladu z obstoječo zakonodajo in razvojnimi cilji bomo skupaj z ustanoviteljem Občino Krško in pogodbeno vezano Občino Kostanjevica na Krki načrtovali delovanje v prihodnje. Vsekakor bo potrebno za povečanje učinkovitosti in izboljšanja poslovanja knjižnice čimprej zagotoviti tudi prostorske pogoje za osrednjo knjižnico.

V letu 2012 smo sprejeli v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije sprejeli načrt integritete, kjer smo opredelili dejavnike tveganja za korupcijo in ukrepe, ki te dejavnike zmanjšujejo. V sklopu tega smo sprejeli tudi Pravilnik o sprejemanju daril v zvezi z opravljanjem javne službe. Z obema dokumentoma so bili seznanjeni vsi zaposleni in ju v največji meri upoštevajo pri svojem delu.

V skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/2011) smo sprejeli Navodila o izvajanju politike proti spolnemu in drugemu nadlegovanju ter trpinčenju na delovnem mestu in Politiko proti spolnemu in drugemu nadlegovanju ter trpinčenju na delovnem mestu in v zvezi z delom ter Pravilnik o prepovedi dela pod vplivom alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc.

1.12 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Finančni nadzor je potekal vseskozi s kontrolo namenske porabe odobrenih sredstev, tako s strani računovodje in odgovornih oseb za posamezna področja kot direktorice.

Od leta 2012 imamo za vso poslovanje imamo uvedene notranje kontrole. Poleg direktorice podpisujejo račune tudi odgovorni za posamezna področja. Za nabavo različnega materiala so že utečene izpolnjene interne naročilnice, ki jih podpisuje direktorica.

V zaključno poročilo za leto 2012 je vključena izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ, ki je pokazala, da v vseh segmentih nadzora dosegamo med 50% do 90% pričakovanega nadzora (»pretežni del poslovanja«).

V letu 2012 smo izvedli tudi notranjo revizijo, ki je vključevala preveritev pravilnosti predhodnih postopkov pri sestavi računovodskih izkazov in preveritev pravilnosti postavk v računovodskih izkazih. Rezultat notranje revizije je revizijsko poročilo, v katerem so bila priporočila, kaj moramo delati drugače. Ta priporočila upoštevamo v veliko meri pri nadaljnjem delu. Nekaj teh priporočil nismo mogli začeti izvajati v letu 2012, zato jih bomo upoštevali pri delovanju v letu 2013.

1.13 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

Ocenjujem, da smo večino zadanih ciljev za leto 2012 uresničili in si med letom postavili tudi nekatere nove. Znižanje posameznih kazalnikov izposoje iz prejšnjega leta (obisk, članstvo) se ni ponovilo, ampak so vsi kazalniki v izposoji višji. V strokovni javnosti se sicer pričakuje postopno zniževanje fizičnega obiska knjižnice v naslednjih letih, zaradi prevlade interneta in digitalnih knjig, vendar v Valvasorjevi knjižnici za zadaj to še ni postalo trend.

Smo pa v letu 2012 pridobili 10,57% ali 749 enot manj gradiva kot smo načrtovali (plan 2011: 7.088 enot). To je posledica zmanjšanih sredstev iz strani Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in manj vloženih lastnih sredstev od načrtovanih. Junija 2012 so nam bila s strani ministrstva zmanjšana sredstva še za 2.334€ od načrtovanih in že z odločbo odobrenih 34.020€, kar pri naši doseženi povprečni ceni pomeni 119 enot gradiva manj. V letu 2012 ni bilo razpisov za nakup IKT opremo, v Valvasorjevi knjižnici pa je bilo nujno potrebno nabaviti nekaj novih računalnikov in nov strežnik, za kar smo namenili lastna sredstva. Posledično je bilo v nakup knjižničnega gradiva vloženih manj lastnih sredstev. Načrtovali smo 18.700€, dejansko smo jih vložili 5.254,85€. To pri naši doseženi povprečni ceni pomeni 687 enot gradiva manj.

Na področju financiranja so financerji sicer izpolnili vse pogodbene obveznosti, zmanjšujejo pa se sredstva za opremo, materialne stroške in tudi za gradivo, kar lahko v prihodnosti negativno vpliva na razvoj, delovanje in izvedbo programa knjižnice.

1.14 OCENA UČINKOVITOSTI POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

Valvasorjeva knjižnica je po zakonodaji javna služba in je opredeljena kot splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost za prebivalce v svojem okolju in zagotavlja tudi storitve za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

- Je javna kulturna in izobraževalna ustanova, ki zbira, hrani, obdeluje in daje v uporabo knjižnično gradivo. S tem širi znanje, izobrazbo in kulturo ter nudi informacije vsem kategorijam prebivalstva. Namenjena je informiranju, izobraževanju, raziskovanju razvedrilu in duhovnim potrebam ter razvijanju pismenosti.
- Dostop do gradiva in informacij brezplačno nudimo brezposelnim, kar poudarja našo socialno funkcijo. Z knjižnično mrežo, kjer je na voljo sodobna komunikacijska oprema, poskušamo izenačiti raven ponudbe med mestom in podeželjem. Posebno pozornost namenjamo tudi starejšim občanom (Z miško v svet, Knjižne zmenkarije) in skupinam prebivalcev s posebnimi potrebami (Živim in se veselim s knjižnico, dostava gradiva na dom), ki imajo zaradi različnih razlogov omejen dostop do koriščenja knjižničnih storitev ali sami ne morejo obiskovati knjižnice.
- Večina naših storitev, uporaba naših gradiv in obisk naših dejavnosti je brezplačna. Uporabnikom iz različnih socialnih okolij omogočamo enakopraven in demokratičen dostop do znanja in kulturnih dobrin ter tako tudi posredno vplivamo na njihov razvoj. Knjižnica manjše razlike v izobrazbi, kulturnem bogastvu in socialnem statusu.
- Veliko dela vlagamo v bibliopedagoško delo z najmlajšimi, ki bodo v prihodnje sooblikovalci in nosilci družbenega razvoja.
- Ponudbo posodabljammo z novimi mediji in tako tudi mladim omogočamo dostop do kvalitetnih zbirk in s tem do kvalitetnega preživljanja prostega časa.
- S knjižničnim gradivom podpiramo formalno izobraževanje na vseh nivojih izobraževanja, saj šolske knjižnice pogosto ne zmorejo zadostiti vsem potrebam šolske

mladine. Trudimo se zadostiti tudi potrebam obeh fakultet (Fakulteta za energetiko in Fakulteta za logistiko), vendar bomo to morali še dodatno razviti.

- Ponudbo bogatimo tudi z novimi storitvami, kot so podatkovne zbirke, ki so dostopne tudi na daljavo in s tem omogočamo uporabnikom, da koristijo storitve knjižnice tudi od doma oziroma od drugod.
- Vsem zainteresiranim omogočamo, da se z našim gradivom vključujejo v proces vseživljenjskega učenja (tuji jeziki, računalništvo, ...), ki ga zahteva hiter razvoj znanosti in tehnologije.
- Zbiramo raznovrstno gradivo iz različnih obdobj krške, posavske in tudi slovenske zgodovine in tako ohranjamo kulturno dediščino.
- Posebno pozornost posvečamo zbiranju gradiva o Krškem in Posavju in s tem opravljamo pomembno domoznansko vlogo za mesto Krško in Posavje.
- Javnosti nudimo informacije, ki so nastale in sproti nastajajo v lokalnih skupnostih ali so pomembne zanjo,
- Z različnimi prireditvami (razstave, predavanja, pogovori, literarni večeri, ...), ki jih pripravljamo sami ali v sodelovanju z različnimi institucijami, društvi, posamezniki iz lokalnega ali širšega okolja, soustvarjamo kulturno podobo mesta in posledično kulturni razvoj posameznikov. S tem krepimo kulturno in informacijsko vlogo lokalne skupnosti.
- Knjižnica izvaja samo del prireditev z lastnimi kadri. Obseg prireditev je namreč zelo velik in vsebinsko raznolik, da lahko zadovoljimo posamezne skupine prebivalcev. Za izvedbo nekaterih zato sodelujemo s številnimi posamezniki in tako pozitivno vplivamo na trg umetnikov in drugih kulturnih delavcev, pa tudi na nevladne organizacije, kjer nam medsebojno sodelovanje prinaša sinergijske učinke.
- Vse to se posredno odraža pri delu posameznikov v delovnih organizacijah, mladine v šolskih procesih, v izboljšanju kvalitete življenja posameznikov in v razvojnih tendencah lokalnega okolja.

1.15 DRUGA POJASNILA O ANALIZI KADROVANJA

V delovnem procesu je pri izvajanju zastavljenega programa dela sodelovalo 17 redno zaposlenih delavcev, ena delavka za določen i čas, ena delavka, zaposlena preko programa javnih del celo leto in ena delavka, zaposlena preko javnih del, zaposlena dva meseca.

V skladu z Zakonom o uravnoveženju javnih financ (Ur. l. RS, št. 40/2012) (v nadaljevanju ZUJF), zaposlenim v letu 2012 ni pripadal del plače za redno delovno uspešnost.

V skladu z ZUJF-om, zaposlenim, ki so izpolnjevali pogoje za napredovanje v višji plačni razred, v višji razred niso napredovali. Zaposleni, ki so v letu 2012 napredovali v naziv ali višji naziv, tudi niso pridobili pravice do plače v skladu s pridobljenim nazivom ali višjim nazivom.

V lanskem letu smo izvedli letne razgovore z vsemi zaposlenimi in v skladu z zakonodajo do 15. marca redno letno ocenjevanje vseh zaposlenih. O tekočih zadevah delovnega procesa smo se dogovarjali na 8 delovnih sestankih vseh zaposlenih. Imeli smo sestanke Komisije za izločanje in odpis knjižničnega gradiva in oddelka za nabavo in obdelavo. Glede vsakodnevnih izvedbe posameznih postopkov v delovnem procesu smo se sproti dogovarjali. Komunikacija z zaposlenimi je potekala na različne načine: intranet, oglasna deska, elektronska pošta in ustni dogovori. Večjih težav in pritožb pri delu z uporabniki zaposleni nismo imeli.

1.16 INVESTICIJSKA VLAGANJA

V skladu z odobrenimi proračunskimi sredstvi in vloženi lastnimi sredstvi iz naslova poslovanja z uporabniki, smo v letu 2012 med drugim kupili:

- 10 novih računalnikov in pripadajočo dodatno opremo in programe (5 za zaposlene v osrednji knjižnici, 1 za mladinski oddelek, 1 za izposojevališče Kostanjevica na Krki in 1 za izposojevališče Senovo ter 1 za potrebe uporabnikov v osrednji knjižnici in 1 za potrebe uporabnikov na izposojevališču Senovo);
- 1 sistemski strežnik;
- 3 pisarniške stole v osrednji knjižnici;
- 1 predalnik na kolesih v osrednji knjižnici;
- 2 dvostranski stojali na kolesih za mladinski oddelek;
- 1 mrežni pano na izposojevališču Kostanjevica;
- 1 varnostno ognjevarno omaro v osrednji knjižnici;
- 1 prostostoječo projekcijsko platno.

Seznam vseh nabavljenih in odpisanih osnovnih sredstev je priloga k poročilu.

V vseh enotah smo opravljali tekoča vzdrževalna dela.

ZAKLJUČEK

Valvasorjeva knjižnica je v letu 2012 poslovala zelo uspešno, kar dokazujemo v celotnem letnem poročilu. Letne cilje je v večini uspešno izpolnila, kvalitetno in racionalno smo poslovali s finančnimi sredstvi, postajamo oziroma ostajamo pomemben dejavnik v lokalnem okolju in širše. To dokazujejo merljivi kazalniki izposoje, število institucij, društev, posameznikov, s katerimi sodelujemo in število katerih vsako leto narašča.

Skrb za dobro in kvalitetno zbirko ter ažurna dostopnost naše zbirke sta ena glavnih nalog knjižnice. Zato smo skrbeli za raznoliko nabavo knjižničnih gradiv, ki smo jih umeščali v celotno našo mrežo. Za aktualnost zbirke smo poskrbeli s stalnim odpisom. Zaradi manjših finančnih sredstev smo kupili nekaj manj gradiva kot v preteklih letih, vendar bogastvo naše zbirke še ni ogroženo. Če pa se bo zmanjševanje sredstev nadaljevalo, za kar obstaja realna možnost, pa bo kvaliteta zbirke, po kateri segajo uporabniki iz lokalnega okolja in širše, ogrožena.

V letu 2012 zopet beležimo rast obiska in izposoje, povečalo se je tudi število novo vpisanih članov. To kaže na to, da smo na pravi poti in da dolgoletno delo z uporabniki sedaj daje rezultate. Menimo, da številne raznolike dejavnosti, uvajanje novih storitev, kvalitetno bibliopedagoško delo, organizacija zanimivih prireditev, oglaševanje naših storitev in na prvem mestu predani in strokovno usposobljeni knjižničarji, je to, kar naši uporabniki želijo in tudi zahtevajo od nas. Vsi knjižničarji se trudimo, da bi zadovoljili potrebe naših uporabnikov, prisluhnemo njihovim željam in potrebam. Pri tem pa si želimo biti vsak dan boljši in delati še bolj kakovostno. Vendar nas zmanjševanje finančnih sredstev in odmik gradnje nove knjižnice ne navdajata z optimizmom.

Prav kvalitetno delo z uporabniki bo še naprej usmerjalo naše delo. Odprti bomo za vse in vsakogar, ki bo želel z nami sodelovati ali zgolj uporabljati katero od naših storitev, ki so po zakonodaji v večini brezplačne in tako dostopne vsem brez omejitev. Še naprej bomo izvajali in tudi razvijali nove različne dejavnosti, da bo lahko vsak našel to, kar potrebuje: prostor za študij, prostor za učenje, prostor za informiranje, prostor za kvalitetno preživljanje prostega časa ali še kaj drugega.

Za uspešne rezultate in dobro opravljeno delo v letu 2012 se vsem sodelavkam in sodelavcu najlepše zahvaljujem.